BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

kitle

Yıl : 1 sayı: 48
25 Şubat 1975 Salı

HAFTALIK SOSYALIST GAZETE

200 Kuruş. Salı günleri yayınlanır

* Hayat pahalılığında Dünya'da ikinci gelen, ekmeğin iki buçuk liraya yendiği bir ülkede grevler yasaklanamaz. Yasaklanıyorsa, o ülkede burjuva demokrasisinden bile söz edilemez. Ve Türkiye'de sıkıyönetim komutanlıkları bu yasak kararlarını sürekli olarak almaktadırlar.

* Açıkça işçi sınıfının ve emekçi halkın mücadelesini hedef alan Sıkıyönetim derhal kaldırılmalı, yasaklanan grevler derhal başlamalıdır. Yasak kararlarıyla, sıkıyönetim emekçi halkımızın demokratik mücadelesine karşı olduğunu bir kez daha ispatlamıştır.

Sıkıyönetim kaldırılmalıdır

Sıkıyönetim, emekçi halkımızın gelişen ekonomik - demokratik mücadelesine karşı olduğunu bir kez daha ispatladı.

I. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı İETT, işyerlerinde boykot, fiili durum ve iş yavaşlatması eylemleri ve grev hakkının kullanılmasını yasakladı. Genel İş Sendikasının İETT'nin bazı işyerlerinde uyguladığı grev bu karardan sonra kaldırıldı ve işçiler işbaşı yaptılar. Grevin yasaklanmasının sebebi olarak, İETT araçlarının halk hizmetine sevk edilemeyeceği, vatandaşların seyahat hürriyetlerinin kısıtlanacağı, öğretim ve eğitim faaliyetleri ile iş hayatının aksayacağı gösterildi.

Nedir bu SIKIYÖNETİM? NİÇİN İLAN EDİLMİŞTİR? NEDEN ANKARA - İSTANBUL - ADANA VE İÇEL İLLERİNDE KALDIRILMAMIŞTIR? Hükümet bunalımı diye gösterilen, aslında egemen sınıfların bunalımının sürdüğü bir dönemde Sıkıyönetim Kıbrıs olayları «vahametini» koruduğu gerekçesi ile bir ay daha uzatılmıştır. Madem Kıbrıs meselesi durumunu muhafaza etmektedir faşist kanatların vurucu gücü ile onların da üstünde «Milliyetçi Cephe» denen halk düşmanı satılmış cephenin tertiplediği Malatya - Tokat olayları hakkında sıkıyönetimin neden hiç bir bildirisi yoktur? Şahin Aydın, Kerim Yaman bu halk düşmanlarının tertiplediği olaylar sonucunda öldürülmüştür. Tokat'ta, Malatya'da olaylar bu satılmışlar tarafından tertiplenmiştir. Meclislerde, sıkıyönetim bildirilerinde, bu olaylar bir avuç kişi tarafından yapılmış gibi gösterilmektedir. Faşizme, işsizliğe, pahalılığa karşı her yasal yürüyüşte olay çıkmakta, sıkıyönetim bildirilerinde olayı çıkaranlara değil, emekçi halkımıza, gençliğe, devrimcilere saldırılmakta ve tehdit edilmektedir. Artık MHP, MSP - AP il başkanlarının olayları tertipledikleri açıklıkla, belgelerle belli olmasına rağmen, sıkıyönetim bidirilerinde Milliyetçi Cephe anılmamaktadır. Bu olaylar yurttaşlarımızın, emekçi halkımızın, öğretim, eğitim ve iş hayatlarını etkilememekte midir? Emekçi halkımız, gençliğimiz her gün öldürülme tehdidi altında yaşamaktadır.

Ama işçilerimizin, emekçi halkımızın en doğal hakkı, ekonomik - demokratik mücadelesinin parçası olan grevler durdurulmaktadır. Sıkıyönetimler, Cumhuriyet tarihinin her devrinde olduğu gibi, bugün de emekçe halk hareketine karşı olduklarını birbirleriyle yarışırcasına ispatlamaya çalışmaktadırlar.

Sosyal - İş'in Ankara grevleri, Ankara'daki diğer grevler, Adana'daki bütün grevler sıkıyönetim tarafından yasaklanmıştı. Sıkıyönetimin Ankara, İstanbul, Adana, İçel illerinde

(Devamı 5. Sayfada)

İŞÇİLER HALAYA DURMUŞ : Demokratik mücadele yükseliyor

İETT işçilerinin grev özgürlüğü yok edildi

İETT'nin bazı işyerlerinde, sosyal demokrat Genel İş Sendikası tarafından uygulamasına geçilen grev İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığınca yasaklandı. Ülkemizdeki demokrasiden yana güçler bunu kuşkusuz yadırgamayacaklardır.

Ancak İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının, grevi yasaklarken belirttiği gerekçe üzerinde bir kaç söz söylemek gereği var. Yasak kararını haber veren Sıkıyönetim bildirisine göre «Yurttaşlarımızın seyahat özgürlüğü kısıtlandığı için grev yasaklanmıştır»

Bu açık bir itiraf değil de nedir? Bu başka türlü anlaşılması mümkün olmayan ifade, «... yurttaşların seyahat özgürlüğünü kısıtlamamak için, İETT işçilerinin grev özgürlüğü yok edilmiştir» demektir. Ve başka da hiç bir şey demek değildir.

Bütün değerlerin yaratıcısı işçi sınıfımızın en temel özgürlüğünü elinden «onu yurttaştan saymayarak» alan sıkıyönetimin bu tutumu üzerinde herhangi bir yorum yapmayı bile «abes» buluyoruz.

Bu konuda en doğru yorumu ise kuşkusuz, «yurttaştan sayılmayan» Türkiye'nin en yurtsever sınıfı, işçi sınıfımız yapmaktadır.

TSİP sekiz ilçede daha örgütlendi

TSİP Genel Merkezinden açıklandığı üzere, son 1 ay içide Ankara *Yenimahalle* ve *Merkez* ilçeleri; İstanbul *Kadıköy* ve *Beyoğlu* ilçeleri; Aydın *Sultanhisar;* Kayseri *Sarız;* Sivas *Merkez* ve Kayseri *Merkez* ilçeleri TSİP örgütleri kurulmuştur.

YENİMAHALLE İLÇESİ:
Başkan : B. Latif Tümay Sekreter : Varol Atman Sayman : Uğur Unan Üye : Mahmut N. Sezgin Üye : Ökkeş Ünlübayır

MERKEZ İLÇESİ:
Başkan : A. Gürkan Gezim Sekreter : C. Nedret Erdem Sayman : Seyhun Şirin Üye : K. Ender Erdemil Üye : Barış Turak.

KADIKÖY İLÇESİ:
Başkan : Vedat Yıldırımlar Sekreter : A. Bilge Dicleli Sayman : Mustafa Paker Üye : Ferit Özen Üye : C. Rüştü Baykal.

BEYOĞLU İLÇESİ:
Başkan : Ahmet Demiral Sekreter : Hayrettin Erken Sayman : Aykut Gürsoy Üye : Faik Sinkil Üye : Cihan Yamaner.

SULTANHİSAR İLÇESİ:
Başkan : İsmail Güldal Sekreter : Adem Babacan Sayman : Mustafa İnç.

SARIZ (KAYSERİ) İLÇESİ:
Başkan : Abdullah Poyraz Sekreter : Hüseyin Timur Sayman : Mustafa Zengin Üye : Bektaş Çalgıcı Üye : Hüseyin Gümüş.

SİVAS MERKEZ İLÇESİ:
Başkan : Erol Şener Sekreter : Mehmet Çağırıcı Sayman : Musa Aslan Üye : Haydar Keskin Üye : Murat Aras.

KAYSERİ MERKEZ İLÇESİ:
Başkan : Lütfi Ulutaş Sekreter : İbrahim Tokgöz Sayman : Hüseyin Doğan Üye : Ahmet Gayretli Üye : Mustafa Erciyes.

TSİP Sivas örgütüne baskı yapıldı

Geçtiğimiz hafta Turhal Şeker Fabrikası'nda dağıtılan bildirilerin TSİP Sivas İl Örgütünce basıldığı öne sürülerek, sulh ceza mahkesinin kararıyla polis tarafından aranmış, örgütte ele geçen bildirilere el konmuştur.

Gerek Turhal Kitle Bürosunun aranıp arkadaşlarımızın tutuklanması gerekse TSİP Sivas İl Örgütünün aranması, genel olarak yurtsever, ilerici ve demokratları özel olarak da TSİP'li sosyalistleri sindirmek amacını taşımaktadır.

Hiç bir baskı, şiddet ve zulüm öncülüğünü işçi sınıfımızın yürüttüğü Bağımsızlık-Demokrasi-Sosyalizm mücadelesini durduramıyacaktır.

Faşist saldırılar demokrasi mücadelemizi önleyemez

Geçtiğimiz hafta ülkemizde finans kapitalin hegemonyasını pekiştirmekle görevli faşist mihraklar topyekün bir saldırıya geçtiler. Tam bir faşizm provası Türkiye'nin sekiz kentinde sahneye kondu. MHP'li, Ülkü Ocaklı faşist komandoların vurucu güç, fanatik MSP'li unsurların ise kitle tabanı olarak kullanıldığı bu saldırılar, da Töb-der'li öğretmenlerin demokratik gösterileri değil, ülkemizde demokrasi adına birikmiş ne varsa «tümü» hedef alınmıştır.

Faşist provaların tek merkezden yönetildiği tartışılmaz bir açıklık içindedir. Muş'taki Töb Der toplantısı iki gün önceden ertelendiği halde paralı tutulmuş veya kışkırtılmış kalabalıkların saldırısı gene 15 Şubat Cumartesi günü toplantı saatında patlak vermiştir. Muş, Kahramanmaraş, Amasya, Tokat, Malatya, Adıyaman Bingöl ve Afyon'da saldırılar aynı anda başlamıştır. Daha saldırılar başlamadan milliyetçi cephenin faşist yayın organları günlerce ve günlerce terör çığlıkları atmışlar, açık açık «devrimcilerin tepeleneceğini» ilan etmişler, saldırıların «artık üniversite duvarlarını aşıp, memleketin dört bir yanına yayılması gerektiğini» belirtmişlerdir. Özellikle alevi yurttaşların çoğunlukta olduğu illerimizde kiralık unsurlar günler ve günler boyu vaazlarla cemaatı «mukaddes cihad»ı davet etmişlerdir.

Ancak bölgelerindeki ilerici-yurtsever-devrimci kesimlerin hemen tümünün desteğini elde eden yurtsever öğretmenler gene de toplantılarını yapmışlardır.

Üstelik kışkırtılmış, afyonlanmış, kalabalıkların tepkisi saldıraların esas düzenleyicisi ve tezgahlayıcısı finans kapitalin faşist özlemli kanatlarının hesaplarının da dışına taşmıştır. Giderek kapitalist gelişmenin ürünlerine de yönelen saldırılar sonunda CHP il örgütleri, CHP'lilerin büro ve işyerleri tahrip edilmiş, basılı yazılı herhangi bir şey satan bayiler talan edilmiştir.

Tokat, Amasya, Kahramanmaraş, Malatya, Muş, Adıyaman Bingöl'de olaylar giderek mezhep kavgasına dönüştürülmek istenmiş, aldatılmış sünni kalabalıklar «kafirlere ölüm» çığlıkları ile alevi emekçilere saldırmışlardır.

Nelerden sonra hükümet ve güvenlik kuvvetleri harekete geçmiş ve kahvelerden gelişi güzel topladıkları kişileri tutuklayarak, gözaltına alarak zevahiri kurtarma yolunu seçmişlerdir.

Oysa suçluların aldıtılmış yığınlar içinde rasgele seçilmiş üç beş kişi olmadığını emekçi halkımız iyi bilmektedir.

Esas suçlu, esas saldırgan, halkımızın en temel demokratik özgürlüklerine tasallut eden esas mihraklar, halkımız üzerinde yoğun bir sömürü ve tahakküm kurmuş olan bir avuç finans kapital zümresinin en gerici kesimlerinden başkası değildir. Emperyalizmin gizli örgütleri, ajanları, Ankara'dan İzmir'den bindirilmiş kıtalar halinde bu illerimize sevkedilen faşist komandolar aracılığıyla, örgütleyiciliği ile tezgahlanan kara terörün hesabı, ergeç emekçi halkımız tarafından sorulacaktır.

Bütün bu olaylarda, pekçok devrimci ve ilerici arkadaş yaralanmış, Amasya'da ise ADNAN BAYKAN adlı bir arkadaş humharca, sopa ve zincirlerle öldürülmüştür. Kiralık profesyonel katillerin öldürüldüğü *Adnan Baykan*'ın anısını saygıla anıyoruz.

Ecevit'in sağlam bir demokrasi dersine ihtiyacı var

TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz bir basın bildirisi yayınlayarak CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in Küçük Kurultay'daki konuşmasını cevaplandırmıştır.

«CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in son hafta içindeki çeşitli konuşmalarını özellikle CHP Küçük Kurultayın'daki konuşmasını Türkiye'de demokrasi mücadelesi adına esefle karşılıyoruz.

CHP Genel Başkanı, partisinin diğer demokratik güçlerle işbirliğinden yana olmadığını belirtirken, kendi dışlarındaki solu yani sosyalistleri bir çeşit ayakbağı olarak nitelemiş ve «kendini bizden solda ve ilerde sananlardan bir tek isteğimiz var gölge etmesinler ve ayak bağı olmasınlar» demiştir.

Demokratik güç birliğini asla anlamayan ve kabul etmeyen; «halk» sözünü ağzından düşürmeden emekçi halkın sermayeye ve sömürüye karşı ortak cephesinin oluşturulmasını baltalayan ve Türkiye'nin sorunlarının çözümünü erken seçim ve CHP iktidarında gören böyle bir tutum giderek emekçi halkın mücadelesine ayak bağı olmaya ve gölge düşürmeye mahkumdur. Ecevit'in yakalarını bırakmasını istediği güç işçi sınıfının tarihi görevinden kaynaklanan dinamizmidir.

Almanya'da nazizmin gelişmesine faşistler kadar bir kısım solcuların da sebep olduğunu söyleyen Ecevit, bu «sol»cuların işçi sınıfı devrimcileri değil sermayeyle bütünleşen sosyal demokratlar, yani CHP yöneticilerinin, temsil etmeye niyetlendikleri çizgi olduğunu da hatırlamalıdır.

Nedeni ne olursa olsun son haftalardaki tutumu ile CHP Genel Başkanı «özgürlüklerin ve solun sınırı bende biter» tavrı içinde 14 Ekim seçimleri sırasında savunduğu burjuva demokratik ilkelerin de gerisine düşmüştür.

Ecevit'in son hafta içinde hırçın bir tavırla sosyalist güçlere çatması, gerçekte CHP tabanındaki hızlı uyanıştan ve işçi sınıfı yandaşı unsurların gelişiminden duyduğu telaştan ileri gelmektedir.

Buna rağmen işçi sınıfı bütün halk güçleriyle ittifak kuracak ve halkın demokratik iktidarına yürüyecektir. Bu halk güçleri arasında CHP tabanındaki demokrat, ilerici kesimler de yerlerini alacaklardır.

Hedef: Üslerden arınmış, bağımsız, demokratik Kıbrıs

Emperyalizm, Ortadoğu ve Kıbrıs'ta gelişen bağımsızlık mücadelelerini boğmak, Kıbrıs'ı Ortadoğu'da ileri bir karakol durumuna getirmek amacı ile asırlardır birarada yaşayan Türk ve Rum halklarını bölmek, birbirinden kesin bir çizgi ile ayırmak istemiştir. Bu hedefine ulaşmak için, şovenizmi yerleştirmiş, halkları birbirine düşman etmiştir. Kıbrıs halklarının bağımsızlık mücadelesi, emperyalizmin «Enosis» ve «taksim» oyunlarını defalarca bozmuştur.

Kıbrıs ve Ortadoğu halklarının bağımsızlık mücadelelerini mutlaka ezmek ve Ortadoğu'daki çıkarlarını korumak isteyen emperyalizm, Ada'yı bir NATO kalesi haline getirmek amacı ile bir dizi olaylar yara

(Devamı 5. Sayfada)

ŞEVKİ AKŞİT'İ KAYBETTİK

Hayatını halkımızın kurtuluş mücadelesine, kavgasına adamış devrimci arkadaşlardan Şevki Akşit, uzun süren bir kanser hastalığından sonra hayata gözlerini yummuştur. Akşit'in cenazesi geçtiğimiz cumartesi günü kalabalık bir devrimci kitlesi tarafından kaldırılmıştır. Devrimcilere baş sağlığı dileriz.

Anti-faşist mücadele ve 141-142

İşçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın örgütlenmesini; işçi sınıfı ideolojisinin yaygınlaşmasını önlemek amacıyla konulan ve faşist Mussolini rejiminin ceza kanunlarından alınma 141 ve 142'ci maddeler, halen pek çok sosyalistin, hatta ilericinin ve yurtseverin hüküm giymesine vesile olarak kullanılmaktadır.

Gündemimizdeki en önemli demokratik görevlerden ve siyasi özgürlük mücadelesinden biri de 141 ve 142'ci maddelerin bütün sonuçlarıyla birlikte kaldırılması ve bu yolda gerekli olan diğer yasa ve anayasa değişikliklerinin yapılmasıdır.

Sosyalistler bu maddelerin ceza kanunundan kaldırılması için uzun yıllardır mücadele etmektedirler. Bu demokratik mücadelenin ülkemizde giderek güçlendiği ve daha geniş demokrat çevreler ve güçler tarafından da benimsendiği gözlerden kaçmamaktadır.

Nitekim CHP'nin sol kanadını temsil eden ve işçi sınıfı ile dayanışma ve güçbirliği eğiliminde olan kesime ait milletvekillerinden bir grup, 141 ve 142'ci maddelerin kaldırılması için bir kanun tasarısı vermişlerdir.

Demokratik güçbirliğimizin ve anti-faşist mücadelemizin hedeflerinden biri olan 141 ve 142'ci maddelerin iptali için geniş demokratik çevreleri kucaklayacak ve özellikle kitle desteğini sağlayacak çalışmaları yapmak; bu mücadelenin ajitasyon ve propagandasından başlayarak somut demokratik programla, uğraşımızı en geniş kitlelere maletmek herkesden önce sosyalistlerin görevidir.

Bu maddelerin kaldırılması için verdiğimiz mücadele belki bugünden yarına başarıya ulaşmayacaktır, ama fabrikalardan, üretim birliklerinden, başlayacak güçlü bir işçi sınıfı demokratik hareketinin, diğer demokratik güçlerle birlikte bu hedefe mutlaka ulaşacağına şüphe yoktur.

Dün olduğu gibi bugün de, geniş işçi ve emekçi kitleler ve tüm ilerici demokrat güçlerle beraber, bu hedef ulaşılması için vargümüzle mücadele edeceğiz, 141-142'ci maddelerin yasakladığı demokratik ve sosyalist düşünce dağranışların, örgütlenmelerin önündeki Mussolini kalıntısı faşist engelleri kaldırmak için demokratik mücadelemizi sürdüreceğiz.

Töb-Der Ankara toplantısında faşizm mahkum edildi

TÖB-DER'in tüm yurt düzeyinde «İşsizlik, Pahalılık ve Faşist saldırıları protesto» amacıyla düzenlediği toplantılardan birisi de 15 Şubat 1975 Cumartesi günü saat 14.00'de Ankara Gölbaşı sinemasında yapıldı. Hınca hınç dolu sinema salonunun dış ve iç duvarları, «İşsizlik ve pahalılığın yaratıcıları parababaları ve onların düzenidir» «Yaşasın Halkımızın Emperyalizme ve Faşizme karşı mücadelesi», «İş Ekmek Özgürlük», «İşçi-Memur ayırımına son», «Sendika ve toplu sözleşme hakkı istiyoruz», «141 ve 142, maddeler

(Devamı 5. Sayfada)

PORTEKİZ'DE KARŞI - DEVRİM YENİ BİR BOZGUNA UGRADI

Seçimlerin 12 Nisan'da yapılacağının ilân edilmesinden ve karşı devrimci güçlerin, emperyalizmden de teşvik görerek, çeşitli yollardan dişlerini göstermeye başlamalarından sonra, Silâhlı Kuvvetler Hareketi Genel Kurulu son gelişmeleri görüşmek üzere Lizbon'da toplandı. Genel Kurul toplantısına, kara, hava ve deniz kuvvetlerinin 200 delegesi ve Silâhlı Kuvvetler hareketi üst kurulunun 20 üyesi katıldılar. Tartışılan temel konu, Silâhlı Kuvvetler Hareketinin geleceği ve seçimlerden sonraki varlığıydı.

Faşist diktatörlüğün yıkılmasında başlıca etkenlerden biri olan, ve geçen süre içinde, karşı devrimci güçlerin umutlarının aksine, gittikçe radikalleşen ve Portekiz Komünist Partisi ile bağlarını güçlendiren Silâhlı Kuvvetler hareketi, karşı devrimci güçlerin baş düşmanı olduğu kadar, son zamanlarda sağ ittifaklar kuran ve «Batı tipi bir demokrasi» ile yetinmeyi öneren Portekiz Sosyalist Parti'si'ni de rahatsız ediyordu. Çıkarlarının ve varlıklarının tehlikede olduğunu artık açıkça gören ve giriştikleri açık ve örtük hareketlerin hiç birinde başarı kazanamamış olan emperyalizm destekli tekelci sermaye gruplarının ve büyük toprak sahiplerinin kışkırttığı, hükümette de temsil edilmekte olan Sosyalist Partinin de katıldığı anti komünist kampanya, Komünist Partisi yanında Silâhlı Kuvvetler Hareketini de hedefliyor: «Komünist dikta» veya «askeri dikta» hayali tehlikesi öne sürülüyordu. Seçim tarihinin ilânı, Batı tipi demokrasiyle yetinmeye hiç de niyetli görünmeyen ve demokrasi konusunda Portekiz Komünist Partisi'nin çizgisini, görüşlerini benimseyen, demokrasi ve özgürlüklerin sınıf muhtevalarından ayrı düşünülemeyeceğini savunan Silâhlı Kuvvetler Hareketinin, seçimlerden sonraki varlığını yeniden tartışma konusu haline getirdi. Öte yandan, Sosyalist Partinin tekellere karşı mücadeleyi benimsememesine ve bütün karşı devrimci güçlerin anti tekel bir programa karşı olmalarına rağmen, Silâhlı Kuvvetler Hareketinin, programa karşı olmalarına rağmen, Silâhlı Kuvvetler Hareketinin, programını uygulamaya kararlı olduğunun görülmesi, Portekiz'de karşı devrimci güçler ve devrimin kaderi konusunda sorular yaratıyordu. Komünist Partisi Genel Sekreteri Cunhal ise, Silâhlı Kuvvetler Hareketinin, Portekiz demokratik devriminin ve Portekiz'de bir burjuva yutturmacası olmayan, sosyalizme geçişe elverişli gerçek demokrasinin teminatı olduğunu bildiriyordu.

Böyle bir ortamda toplanan Silâhlı Kuvvetler Hareketi Genel Kurulu, 12 saatlik tartışmalardan sonra, Hareketin «kurumlaştırılması» kararını aldı. Bu karar, devrimin korunması kararı demekti. Böylece Silâhlı Kuvvetler hareketi, seçimlerden sonra da varlığını da yetkilerini koruyacak.

Silâhlı Kuvvetler Hareketinin sözcüsü «Hareketin kurumlaştırılmasının zorunlu olduğunu, çünkü 25 Nisan 1974'de başlayan sürecin yarıda bırakılamayacağını, Devrim'in devam edebilmesi için Hareketin varlığını ve yetkilerini korunması gerektiğini bildirdi.

Karar alınırken, bazı «ılımlı» üyelerin, sadece «hakem» olarak kalmak önerileri yerine, diğer kanadın göreve devam etmek, «kapitalist iktidarın devrilmesi için bütün tedbirleri almak ve üretim araçlarının sosyalizasyonunun önündeki engelleri temizlemek» tezleri çarpıştı. Radikal kanadın hakimiyeti Portekiz'de devrim adına yeni bir başarı, karşı devrimin yeni bir bozgunu olarak niteleniyor.

CUNHAL : *Faşizmin yıkılışını kutluyor*

Kamboçya'da Ulusal Kurtuluş Kuvvetleri zafere gidiyor

Amerikan emperyalizminin, «dünya jandarmalığı» (aslında emperyalizmin jandarmalığı) adına, bağımsızlığı için savaşan bir halk üzerine en hayasız saldırılarını ve müdahalesini yoğunlaştırmış olduğu Kamboçyada, devrim güçleri hızla ilerliyorlar. Artık ABD emperyalizminin bile umudunu kestiği, emperyalizmin uşağı bitmiş, tükenmiş Lon-Nol rejimi, bugünden yarına devrilmek üzere. Başkent Pnom-Penh, çoktan kuşatılmış durumda. Kamboçya Ulusal Kurtuluş kuvvetleri, son olarak, havaalanının çok yakınındaki 7. alayı ele geçirdiler. Bu, aynı zamanda önemli silâh ve techizat stoklarının ele geçirilmesi demekti.

Lon-Nol rejiminden, artık Amerika da umudunu kesmiş durumda. Ancak Beyaz Saray'ın bir sözcüsü Kissinger ve Ford'un Çin Hindi politikalarını şöyle özetliyor: Güney Kore'de «felâketi», Kamboçya'da ise «kargaşa ve çöküşü» engellemek, için ABD elinden gelen herşeyi yapacaktır. Söz konusu felâket ve çöküş ise, şüphesiz kukla hükümetlerin ve emperyalizmin kalelerinin çöküşüdür.

Amerikan Kongresinde Kamboçya'da Lon-Nol rejimine yapılan yardım tartışma konusu oluyor. Ulusal Kurtuluş Kuvvetlerinin zaferlerinden, ve ulaşım yolu Mekong nehrini kontrollerine almalarından sonra, Kamboçya'ya ancak «Hava Köprüsü» gibi ABD bütçesi ölçülerinde bile dayanılmayacak kadar masraflı bir yolla silâh ve yardım gönderebilen Amerika'nın, bu yardımı ne kadar sürdürebileceği belli değil. Pnom-Pehn havaalanı düşmeden, iki özel Amerikan uçak şirketinin uçakları Bird Air adlı göstermelik bir şirkete verildi. ABD ordusundan emekli olmuş pilotlar, Lon-Nol'a yardım taşıyorlar. Bird Air şirketi çevrenin yabancısı değil. Daha önce de CIA için Laos'da çalışmıştı.

Bu hava yardımının merkezlerinden, daha doğrusu duraklarından biri de Tayland. Böylece Tayland, yine Amerikanın ve emperyalizmin çıkarlarına hizmet eden durumunu koruyor.

Kamboçya Ulusal Kurtuluş Kuvvetleri, emperyalizmin gerici Lon-Nol rejimine bütün yardımlarına rağmen, ilerliyorlar. Lon Nol rejiminin gerçek yönetim merkezi olan ABD elçiliği binasının ve Saray'ın çok yakında kuşatılabileceği haber veriliyor. ABD'nin her türlü masrafı ve tepkiyi göze alarak yaptığı bütün «olağanüstü» yardımlara rağmen, satılmış ve halkın nefretini kazanmış Lon-Nol rejimi artık çöküyor. Halkların kurtuluş savaşı Asya'da, bir kere daha, emperyalizmi gerileterek, zafere ulaşıyor.

Şili'de faşistlerin yeni bir cinayeti

Şili'den İngiltere'ye kaçmayı başarabilen bir siyasi mültecinin haber verdiğine göre, Miguel Woodward adlı İngiliz pasaportlu bir papaz, hapishane gemisi «Lebu» da işkenceyle öldürülmüştür. Valparaiso limanında demirli bulunan ve 200 tutukluyu barındıran gemide, Miguel Woodward ile birlikte bulunmuş olan tanığın ifadesine göre, papaz, Şili Hristiyan sosyalist hareketine mensuptu ve Varparaiso'nun yoksul mahallelerinde yıllarca çalışmıştı.

Tutukluların gruplar halinde işkence gördüklerini, kendisinin Papazla aynı işkence grubunda bulunduğunu söyleyen tanık, işkenceler konusunda da şunları açıkladı: «İşkence faslı önce bir duşla başlıyordu. Sonra ıslak vücudun çeşitli yerlerine elektrodlar bağlanıyor ve elektrik akımı veriliyordu. Daha sonra da dayak geliyordu. Papaz Miguel'in kolları iki yerden çekiçle kırılmıştı. Bu durumda aç susuz günlerce bırakıldı ve sonra gözümüzün önünde öldü.»

Faşizm Şili'de, sınır tanımadığının yeni örneklerini veriyor. Bir zamanlar Allende'nin devrilmesi için elinden geleni ardına koymayan Hristiyan Demokrat Parti ve benzerleri, bugün faşizmin çizmesi altındalar. Faşizm kimseyi sakınmıyor. Ama her geçen gün, Şili'de faşizm, halkın en geniş kesimlerini karşısına alarak ve Şili ekonomisini yüzde 200 enflasyon oranı gibi görülmemiş çıkmazlara sürükleyerek kendi kendini yiyip bitiriyor.

İspanya'da demokratik halk hareketi faşizme karşı bir adım daha attı

İspanya'da, *«Karabanşel'in on mahkûmu davası»* adıyla tanınan ve dünya demokratik güçlerinin ortak mücadelesi ve dayanışması sonunda, İspanya'da demokrasi kavgasının sembollerinden biri haline gelen, biri papaz on işçi ve sendikacının davası, nihayet geçtiğimiz hafta Yargıtay'da görüldü. Ceza mahkemesinin, toplantı yaptıkları gerekçesiyle çok ağır hapis cezalarına çarptırmış olduğu sanıkların cezası, yargıtay kararıyla büyük ölçüde hafifletildi. Zaten iki yıla yakın zamandır tutuklu bulunduklarından, dördü tahliye edildi.

Olay, uluslararası demokratik güçler arasında ve İspanya'da memnuniyetle karşılandı. Kararın gerekçesinde «İspanya'nın yeni gerçeklerinin gözönünde bulundurulduğu» ifade ediliyordu. Neydi bu yeni gerçekler?

Karabanşel hapishanesindeki on mahkûmunun davası, sadece bir sembolden, İspanya'da Franco faşizmine karşı, dünya demokratik güçlerinin mücadelesinin sembolünden ibaretti. «Yeni gerçek», İspanya'da, fabrikalardan, tarlalardan, Üniversitelerden dalga dalga kabarmakta olan kitlelerin faşizme karşı demokrasi mücadelesiydi.

Bu gün, İspanya'da, mücadeleyi asla bırakmamış işçi sınıfına, küçük burjuvazinin çeşitli katmanları, aydınlar, öğrenciler, küçük esnaf ve diğerleri katılmış bulunuyor. Hattâ, bazı iş adamlarının, papazların, ordu mensuplarının, yüksek seviyeli memurların da demokrasi istedikleri, yeni bir toplum istedikleri görülüyor.

Fabrikalarda, grevler grevleri izlerken, öğrenci hareketleri, demokratik eylem ve gösteriler bütün baskılara rağmen bitmek bilmiyor. Portekiz örneği İspanya halkına faşizmin bir gün mutlaka yıkılacağını gösterdi. Genel siyasal af çağrıları, bugün, Barolardan subaylara, kilise adamlarına kadar, daha dün faşizmin destekçisi olanlardan yükseliyor.

İspanya'da emekçi halk ve tüm anti faşist güçler, artık yeni ve özgür bir İspanya istiyor. Bugün Karabanşel tutukluları kazandılar, yarın tüm İspanya halkı kazanacak.

Güney Kore'de demokratik muhalefet birleşiyor

Güney Kore'de, bugüne kadar dağınık olduklarını ve mücadelenin başarısızlığının bu dağınıklıktan ileri geldiğini bildiren demokratik muhalefet güçleri ortak muhalefet cephesi'ni örgütleyeceklerini bildiriyorlardı.

Güney Kore gerici rejiminin başkanı Park Çunk Hee, 12 Şubat'ta kendi başkanlığının da söz konusu olduğu gerici Anayasa referandumunu çeşitli baskılara rağmen ancak yüzde 40 oranında «evet» oyuyla kazandıktan sonra, «millî birliğe dayanan partiler üstü bir hükümet» kuracağını açıkladı. Komünist sempatizanların dışındaki tutukluların serbest bırakılacağını da «havayı yumuşatmak üzere» bildirdi. Bu açıklamalar demokratik muhalefeti, daha güçlü ve ortak mücadele kararına vardırmış görünüyor.

Güney Kore'de Park'ın baskı ve terör rejimini kendisiyle birlikte devirip demokratik bir rejim kurma mücadelesi hızlanıyor. Emperyalizmin Güney Kore kalesi de, demokratik güçlerin cephe kararından sonra, sallanmaya başlıyor.

TÜRKİYE'DE GEÇEN HAFTA

● **Egemen güçler bir yandan şovenizmi körüklerken bir yandan da faşist saldırıları yurt düzeyinde yoğunlaştırarak ve sıkıyönetimi baskı aracı olarak kullanarak halkın yükselen demokrasi mücadelesini boğmaya çalışıyorlar.**

Faşist saldırılar, sıkıyönetim, şovenizm demokrasi mücadelemizi önleyemez

Kapitalist sistemin derinleşen ekonomik ve siyasal bunalım, bunalımı Türkiye'ye gemi azıya almış fiyatlarla, olağanüstü boyutlara ulaşan işsizlikle, dış pazarsız ve dışa bağımlı tekelci sermeyenin yatırım alanlarının, doyma noktalarına «çabucak» ulaşmasıyla yansıyor. Gerçekten de finans kapital örgütlerinin en çok sesi duyulanı TUSİAD, geçtiğimiz hafta yayınladığı raporda 1975 yılı içinde fiyat artışlarının yüzde 22'ye ulaşacağını söyledi. İşsizlik oranı ise, yüzde 10'u çoktan aştı. Buna karşılık, 1975 Bütçesi gerekçesinde, otomotiv, elektrikli ve aletleri (özellikle buzdolabı, elektrikli süpürge) sanayiinde «doyma noktasına yaklaşıldığı» görüşüne yer veriliyor. Kapitalist dünyayı saran enflasyon dalgasının ve petrol üreten ülkeler örgütü (OPEC) içinde yer alan bazı ülkelerde, bütün emperyalist tehditlere rağmen «kısıtlama» yoluna gidilmesinin derinleştirdiği enerji sıkıntısı, Türkiye'de kitlelerin uyanışıyla birleşince, Türkiye egemen sınıflarını gerçek bir «açmaz»ın içine düşürmüştür.

Türkiye egemen sınıfları emekçi halkın kitle eylemlerini, demokratik direnişleri, toplu sözleşme uyuşmazlıkları şeklinde yansıyan ekonomik tepkilerini göğüsleyebilmek, hiç olmazsa «saptırabilmek» için sürekli girişimler içindeler.

Şovenizim propagandası sürüyor

Daha 12 Ocak 1975 günü Ecevit'in «Ege Kıta sahanlığı konusuna cesaretle eğilmememiz Yunanlıları cesaretlendiriyor» şeklindeki çıkışıyla yeniden estirilmeye başlanan şoven dalga ABD yardımının kesilmesinden sonra daha da azgın bir içeriğe kavuştu. Türkiye finans kapitalinin en yaygın borazanlarından Hürriyet Gazetesi geçtiğimiz hafta boyunca savaş ve silâh [illegible] attı «Silâh Sanayii kurmak için ne bekliyoruz?», «Yunanı bir günde ezebilecek güçteyiz», «Silâh yapmak için geç kalıyoruz» gibi büyük manşetlerle yoğun bir militarizm kampanyasına girişti. Şovenizmin körüklenmesi, zaten bir önceki hafta boyunca, adeta doruğuna ulaşmıştı. Federe Kıbrıs Türk Devletinin ilânı, Ege'de petrol aramalarına hız (!) verilmesi, başka nedenlerden kaynaklanmalarına rağmen Türkiye egemen sınıfları tarafından aynı zamanda halkın tepkilerini göğüsleme aracı olarak kullanıldı.

Böyle bir hava içinde, sömürücülerin bir bölüğü, emekçi halkın hareketlenmesini faşist saldırılarla bastırma ve sindirme yöntemine yeniden, etkili bir şekilde başvurdu.

Aynı günlerde milliyetçi cephenin faşist propagandalara ağırlık veren gazeteleri, sistemli olarak bir karşı-propagandayı işlemeye başladılar. Devreye, devletin resmi organı olan Anadolu Ajansı giriyor ve «bizim Radyo» yayınlarından alıntılar yaparak, Töb-Der direnişinin «Dışarıdan ve gizli Komünist Partisi tarafından organize edildiğini ve desteklendiğini» ileri sürüyordu.

Ülkü Ocakları İstanbul Örgütü tarafından yayın hayatına sokulan «Arkadaş» adlı haftalık dergide ise açık açık şöyle yazılıyordu:

«Sol basının 'faşist saldırılar' diye adlandırdığı olaylardan ülküdaşlarımız kast ediliyorsa, şurası bilinmelidir ki Ülkü Ocaklarının İstanbul'da giriştiği ve sahip çıkmaktan hiç bir zaman kaçınmadığı olaylar toplumun geleceğini karartan bir kaç mikrobun temizlenmesi amacını taşıyor»

Bu paragrafın üst başlığı ise aynen şöyledir: «Düşmanlarımız büsbütün yok edilecektir!»

Sermayenin faşist özlemli kanatlarının oluşturmaya çalıştığı milliyetçi cephe adlı siyasi organizasyonunun, ganizasyonun Demokratik Partiyi parçalama gayretleri de geçtiğimiz hafta içinde meyve veriyor ve tefeci - bezirgânlık ile büyük toprak sahiplerinin siyasi örgütü olmayan çabalayan DP içinde, Sadettin Gilgiç kanadı kopma hazırlıklarına başlıyordu.

14 Şubat 1975 günü, Son Havadis başta olmak üzere milliyetçi cephenin sözcüleri faşist vurucu güçlere, hedefi ilân ettiler: TÖB-DER'in toplantıları önlenecekti.

Faşist saldırılar neden yeniden ağırlık kazandı?

TÖB-DER toplantılarının basılmasıyla ülkemizde «kanlı Cumartesi»yi tezgâhlayan faşist mihrakların saldırılarını neden yeniden yoğunlaştırdıkları geçtiğimiz haftanın olaylarına yöneltilecek dikkatli bir gözlemle kolayca çözümlenebilir.

Gerçekten de Kerim Yaman'ın ölümüyle sonuçlanan faşist saldırıdan bu yana - hiç olmazsa gazete sütunlarına yansıyacak çapta - bir faşist saldırı gözlenmemiş, sadece Elâzığ'da düzenlenen İşsizliği, Pahalılığı ve Faşizmi protesto toplantısında, 15 Şubat günü düzenlenecek saldırıların «büyük çapta bir provası yapılmaklar» yetinilmişti.

Yükselen demokrasi mücadelesi

Oysa egemen sınıfların bunalımı derinleşirken, halkımızın yükselen demokrasi mücadelesi gittikçe yoğunlaşıyordu. İşsizliği, pahalılığı ve faşizmi protesto toplantıları düzenleniyor, bu toplantılara on binlerce emekçi katılıyordu. Faşizme karşı, demokratik güçlerin güçbirliği, gündemdeki birinci madde olarak yerini koruyor; demokratik güçler, özgürlükleri savunmakta kararlılıklarını aralıksız tekrarlıyorlardı. Yüz bine ulaşan tekstil işçisi, ülkemizde en yüksek kâr oranlarıyla çalışan (yani en yüksek oranda artı-değer'e el koyan) tekstil patronlarının karşısına kimi zaman sendikalarına rağmen) dikiliyorlar ve grevler birer ikişer başlıyordu. İstanbul'da İETT işçileri, AP'li militan kadrolarla Abdullah Tomba (MSP yöneticisi, kanlı pazarın katil sanığı) yönetimindeki MSP MHP kırması kadroların içiçe bulunduğu Tüm-Tis Sendikasının ihanet çemberini, Sosyal Demokrat Genel İş Sendikası aracılığıyla kırmayı deniyorlar ve İETT'nin üç işyerinde greve başlıyorlardı. Cerrahpaşa Tıp Fakültesinin sağlık işçileri direnişe geçiyor ve direniş sıkıyönetim tarafından yasaklanarak kırılabiliyordu. Epengle işçileri direnişlerindeki haklılıklarını İş Mahkemesinin yeni bir kararıyla yeniden kanıtlıyorlardı. Türk Demir Döküm'de gangster sendikacıların silâhlı fedaileri Maden İş üyelerinin ördüğü devrimci duvara çarparak parçalanıyorlardı. Ve bu arada Türkiye'nin çeşitli yerlerinde, özellikle İstanbul'da Sıkıyönetim her grevi engelleme yoluna gidiyor, Sıkıyönetimin gerçek amacını bir kere daha belgeliyordu.

İşçi sınıfımız ve emekçi halkımızın yükselen demokratik mücadelesi, bir yandan; silâhlanma, ulusal savaş sanayii kurma çağrıları ile dışpazarsız yerli finans kapitale yeni kâr ve yatırım alanları açma gayretleri öte yandan; federe Kıbrıs Türk Devleti adı altında Kıbrıs'ın NATO'laştırılması gayretleri bir başka yandan, yerli ve yabancı gizli sermaye örgütlerini, faşist saldırıları yoğunlaştırmaya zorluyordu.

Nitekim 15 Şubat Cumartesi günü 8 ilde, Muş, Malatya, Tokat, Amasya, Kahramanmaraş Bingöl, Adıyaman ve Afyon'da vurucu güç olarak MHP'li faşist komandoların kitle tabanı olarak MSP'li fanatik unsurların seçildiği faşist güruhlar «öğretmenlere yönelmiş bir saldırının» çapını defalarca aşan bir saldırıya geçtiler.

CHP olaylara karşı hükümeti hedef alan bir tepki gösterdi. Olayları «kendisine karşı saldırı» niteliğine büründürerek yine erken seçim ve CHP iktidarı yönünde kullanmayı denedi.

Oysa sağ kanat gazetelerinden, lider demeçlerine kadar uzanan bir kampanya, faşist saldırılara pervasızca övgüler düzüyordu. Malatya ve Tokat'ta olaylar sürerken, saldırılarda katledilen emekçilerin, devrimcilerin kanları kurumamışken, Süleyman Demirel «Öğretmenlerden neden komünizmi telin etmediklerinin hesabı sorulmalıdır» diye konuşuyordu.

Nitekim olaylardan iki gün sonra CHP'nin olay bölgesine gönderdiği parlamanterlerden gelen raporlarla Ecevit, CHP Ortak grubunda, «Demokrasiyi yıkma tertiplerine giriştiler» derken AP'nin yarı resmi organı Son Havadis faşist saldırılar üstüne şunları yazıyor ve yeni bir BALYOZ HAREKATI istiyordu.

«... Yunanlılar siyasi ve askeri dengeyi kendi lehlerine çevirme çabalarını sürdürmektedirler... Yurdun her yöresinde... büyük grevler tertiplenmekte, Türkiye'nin istihsal gücünü düşürmek için ne lâzımsa yapılmaktadır... Maliye Bakanı, 'Ordu ihtiyacı için yeni imkânlar hazırlamak gerek' derken CHP'liler bütçeyi engellemek istemektedirler... Bu ihanet zincirini bir an önce kırmak zorundayız. Zinciri kırma işinde kullanılacak *balyoz* sayın cumhurbaşkanının elindedir. Parlementoya dayalı hükümet kurma müessesesini derhal işletmelidir.»

Faşizm ve militarizm kardeştir

Milliyetçi Cephe, olay çıkan illere «tebrik heyetleri» gönderirken, DP kalesinde önemli gedikler açan Demirel yeni hesaplar peşindeyken; emekçi halkın dikkâti, şoven duygular kışkırtılarak, faşist saldırılar tertiplenerek başka alanlara kaydırılmak istenirken, Sıkıyönetim komutanlıkları önce Sağlık işçilerinin, daha sonra da İETT işçilerinin grevlerini ve her türlü demokratik direnişlerini gerekçesiz yasaklarken; 20 milyar lira açık verecek 1975 yılı bütçesine, 9 milyar lira daha bir ek gider yükleniyor ve Hollanda'dan mermi siparişine geçiliyordu.

Aynı günlerde, Sanayi Odaları Yönetim Kurulu Başkanı Sezai Dıblan da «Ulusal savaş sanayii kurulması yönünde» finans kapitale umut verici bir demeç yayınladı.

Geçtiğimiz hafta, tekelci sermaye ve ortaklarının, emekçi halkın demokratik mücadelesini bir yandan sıkıyönetim ve faşist saldırılarla engellemeye çalışması; öteyandan her türlü şövenizmi körüklemesiyle geçti. Sermaye ve ortakları, çıkmazına bu yollarla geçici çözümler aramaya devam ediyor.

FAŞİZME KARŞI HALK CEPHESİ

Türkiye ve dünya şartları, Türkiye'de kısa vadede bir **açık faşist diktatörlük** ihtimaline büyük önem tanımamakla birlikte, emperyalizm ve kapitalizm yaşadıkça sürecek olan faşist tehlikesi, tümüyle inine çekilmiş değildir. Son günlerin olayları, son ayların faşist saldırıları, emperyalist mihraklardan ve gizli servislerden planlanan ve kitlelerin uyanışını sindirmeği amaçlayan girişim ve uygulamalar, yeni 12 Mart özlemleri, kazanılan veya kazanılma mücadelesi verilen demokratik mevzilerin, halk ve demokrasi düşmanı güçler tarafından geri alınma çabaları sürüyor.

Başta işçi sınıfı olmak üzere, emekçi kitlelerin büyük bir uyanış, bilinçlenme ve ekonomik, demokratik, **SİYASAL** hareketlenme sürecine girdikleri bu dönemde, emperyalizm ve yerli ortaklarının, bu süreci gerici güçleri kullanarak ve faşist saldırganlardan, canilerden yararlanarak engellemek isteyecekleri görülüyor.

Sermayenin bir bölümünün, çağın iç ve dış koşullarına uygun olarak, yeni «sosyal demokrat alternatifler» peşinde olduğu; «ehlileştirilmiş, büyük sermaye ile uyumlaştırılmış, «çağdaş kapitalizme uygun», bir CHP'nin iktidarına yeşil ışık yaktığı bir dönemde, faşist saldırılara, demokrasi ve halk düşmanlarına karşı mücadelede, GÜÇBİRLİĞİ, CEPHE ve İTTİFAKLAR meselesinin bir kere daha aydınlatılması ve vurgulanması yararlı olacak.

Özellikle, CHP liderlerinin, güçbirliğine karşı çıkan, CHP'nin geçmişte olduğu gibi bugün de, güçbirliklerine gitmeyeceğini ifade eden tavırları; anti-faşist mücadelenin temel unsuru «cephe» yi bölücülük saydıklarını ifade etmeleri ve reddetmeleri, demokrasi mücadelesi ve demokratik güçbirliği adına, konuya bir kere daha eğilmeyi gerektiriyor.

Bir yanıyla işçi sınıfının siyasal birliğinin gerçekleştirilmesine de bağlı olan Demokratik Halk Cephesinin oluşması şüphesiz ki belli objektif şartlar gerektiren bir süreç işidir. Toplumun çeşitli emekçi sınıflarının siyasal örgütlerinin iyice billurlaşmasına; işçi sınıfının siyasal örgütlenmesinin güçlenip Halk Cephesi'nin kurulmasına öncülük etmesine bağlıdır. Böyle bir CEPHE'nin kuruluşunun objektif şartları, yani sermayenin açık faşizmi seçmesi ve bunun karşısında emekçi sınıfların kendi mücadele birliklerini oluşturmaları, ve işçi sınıfının örgütlü siyasal birliği günümüzde tam anlamıyla gerçekleşmemiştir. Ancak, yine de güçbirliği ve «cephe», asla savsaklanamayacak bir sorundur.

Faşizmi yenmek için veya çürümüş burjuva iktidarı yerine işçi köylü ittifakına dayanan Demokratik Halk İktidarını, Halk Cephesi iktidarını kurmak için, objektif ve sübjektif şartların belirdiği anda, faşizme yani tekelciliğe ve emperyalizme nihai darbenin vurulabilmesi için, bütün anti-faşist güçlerin, birleşme ve güçbirliği yollarının bugünden aranması şarttır.

Cepheye inanmayan, cepheye giden yolda güçbirliğini savsaklayanlar, kitleleri bir süre kandırabilseler bile, tarih ve emekçi sınıflar önünde, faşizmin işbirlikçileri halkın demokratik iktidarının düşmanları olmaktan kurtulamayacaklardır.

Cephe, anti-faşist mücadele ve sosyal demokrasi

Kapitalizmin, Birinci Dünya Savaşından sonra karşılaştığı genel buhran, Batı kapitalist ülkelerinde, bir yandan proletaryanın hareketlenmesini ve devrim koşullarını yaratırken, bir yandan da «faşizm»e yol açtı. Devrimin değil de faşizmin, hemen hemen bütün Avrupa'ya bir süre için egemen olması ve uzantılarının günümüzde bile sürmesi, genel olarak «Sosyal demokrasi»nin önce gafil avlanması, sonra da ihanetinden ileri gelir. Faşizm tehlikesi karşısında, Birinci Dünya Savaşı sonrasında, sosyal demokrat partilerin ve kanatların, işçi sınıfı hareketiyle ortak cephe kurmak yerine, emperyalist burjuvaziyle bütünleştikleri ve «antikomünizm»i «antifaşizm»e ağır bastırdıkları görülür. Faşizm karşısında kendilerini kurtarabileceklerini umanlar; faşizmi işçi sınıfı hareketine karşı geçici ve gözyumulması gerekli bir paratoner olarak görenler, sonunda kendilerini de faşizmin pençesinden kurtaramamışlardır. Bununla birlikte, günümüzde de, sosyal demokratların aynı anti-sosyalist tutumları aynı yalpalamaları, meseleleri tekelci sermayeye yakın ve kendi küçük burjuva tabanlarının çıkarlarına aykırı açıdan görmeleri sürmektedir.

Dimitrov, daha 1923'de, Bulgaristan için şunları söylüyordu: *«Faşizmin sadece komünist tehlikeye karşı yöneldiğini düşünenler, kendilerini acı bir şekilde aldatıyorlar. Bunlar ilerde yanlışlıklarının ve siyasal dar görüşlülüklerinin bedelini oldukça pahalı ödemek zorunda kalacaklardır.»* Yine aynı yıl, Bulgaristan Komünist Partisi Merkez Komitesi, Sosyal Demokrat Parti Merkez komitesine, birleşik emekçi cephesi ile ilgili bir öneri veriyordu. Sosyal Demokratlar, bu öneriyi görüşmeyi ve cevaplandırmayı savsakladılar. Ama diğer burjuva partilerine karşı, koalisyonda daha fazla sandalye koparmak için, koz olarak kullanmaktan da geri durmadılar. Bütün halkçılık ve demokrasi nutuklarına rağmen, onları asıl ilgilendiren, *seçim* ve *koalisyon* hesaplarıydı.

Avrupa'da en korkunç faşizmin yaşandığı dönemde, Avusturya'da işçi sınıfının partisi, sosyal demokratların ihanetiyle yalnız bırakıldı ve yenilgiye uğratıldı. 1918-1920'lerde, hele Almanya'ya devrim, bir yandan işçi sınıfı partisinin bölünmüşlüğü, ama asıl sosyal demokratların, işçi sınıfını arkadan harçerlemeleriyle ezilmiş, faşizme yol açılmıştı. İtalya'da Sosyalist Parti'nin sağ kanadının, reformistlerin, faşizme karşı ortak mücadele yerine burjuvaziye yaslanmayı, pasifizmi seçmeleri, Mussolini'nin başarısında başlıca etkendi. Sosyal demokrat partilerin sınıf mücadelesini redderek sınıflar arası işbirliği ve barış sloganlarını atmalarıyla, işçi sınıfı ve tüm emekçi sınıflar, sosyal demokratlar tarafından burjuvaziye teslim ediliyordu. *«Sınıflar arası işbirliği, en iyi şekliyle bile, kitlelerin ihtiyaç ve çıkarlarının, bazı partilere, gruplara ve hatta bireylere sağlayacağı geçici ve küçük bedeller karşılığında, bu kitlelerin, burjuvazinin sınıf çıkarlarına, amaçlarına ve aynı zamanda sınıf politikasına bağımlı bir hale getirilmesinden başka birşey değildir.»* diyordu Dimitrov.

Faşizmin başarısının en önemli nedeni, sosyal demokrat liderlerin burjuvaziyle sınıfsal işbirliğine gitmeleri oldu. Öte yandan komünist partiler, kitleleri faşizme karşı kararlı bir savaşa sürükleyebilecek güçte ve birlikte değillerdi.

Dimitrof *«Faşizm engellenemez?»* sorusunu sorarken şu cevabı verir: *«Faşizmin Almanya'daki zaferi kaçınılmaz mıydı? Hayır. Alman emekçi sınıfı engelleyebilirdi bunu. Ancak, bunu başarabilmek için anti faşist proleter bir birleşik cephe yaratmak, sosyal demokrat liderleri, komünistlere karşı yürüttükleri kampanyadan vazgeçmeye zorlamak ve partinin sürekli önerdiği faşizme karşı ortak cephe görüşünü benimsemek zorundaydı.» «Avusturya Sosyal demokrat Partisi'ne bakalım: 1918 devrimi bu partiyi yüceltti. Güç onun elindeydi. Ordunun ve devlet mekanizmasının kilit noktaları onun elindeydi. Bu durumdan yararlanarak parti, faşizmi daha başlamadan bastırabilirdi. Oysa emekçi sınıfın bütün imkânlarını, hiçbir direniş göstermeden teslim etti... Sosyal demokrat liderler, aynı zamanda, emekçileri Linz Programı ile kandırdılar... Hatta Şubat savaşlarının başladığı ve sürdüğü günlerde, Avusturyalı sosyal demokrat önderler, partinin yarı askeri örgütü olan kahramanca dövüşen Schutzbund'u kitlelerden kopuk bir şekilde yüzüstü bıraktılar. Böylelikle Avusturya proletaryasının yenilgisini hazırlamış oldular.»*

Sosyal demokrat parti ve kanatlar, faşizm geldikten sonra da, anti-faşist mücadelenin gücünü tek çıkar yolu olan anti-faşist cephe önerilerini hasır altı ettiler. Gerekçe olarak, *«eğer sosyalistlerle birleşik cephe kurarsak, küçük burjuvazi kızıl tehlike yüzünden bizleri terkedip faşistlere katılır»* deniyordu. Yine, *«Sosyal demokrasi, demokrasiyi, sosyalistler diktatörlüğü öngörür, programımız ayrı, sosyalistlerle birleşik cephe kuramayız»* diyebiliyorlardı. Ya da, *«bizim gibi kitlelere dayanan koskoca partilerin kuracakları cepheye, küçücük komünist (sosyalist) partiler ne katkıda bulunabilirler»* deniyordu. Ya da en büyük gerekçe: *«eğer sosyalistlerle birleşik cepheye gitseydik, hükümet koalisyonundan çekilmemiz gerekecekti, bu durumda faşistler hükümeti ellerine geçireceklerdi»* oluyordu. Olaylar ve faşizmin adım adım yürüyüşü, bütün bu gerekçelerin anlamsızlığını ve faşizmi asla durduramadığını, faşizme yeşil ışık yakıp ortam hazırladığını gösterdi.

Gerek faşizm tehlikesi belirdiği ve işçi sınıfı partileri uyarıda bulunduğu zaman, gerek faşizmin ilk yerleşme dönemlerinde, sosyal demokratlar faşizmin sınıf özünü kitlelerin gözünden sakladılar. Faşizmi geçici bir olay saydılar. Kendilerine kadar uzanmayacak, bir olay olarak gördüler ve faşizme karşı işçi sınıfı partileriyle, komünistlerle, sosyalistlerle cepheler içinde buluşmayı reddettiler. Komünizme karşı kendi burjuva hükümetleriyle işbirliğini, «sınıflar arası barış» adına, yeğlediler.

Sosyal demokratların hükümette bulunduğu ülkelerdeyse, sosyal demokrat liderler, faşizm tehlikesi karşısında, kendilerinin iktidarda olmasından, kitle desteğine sahip bulunmalarından kuvvet alarak, yine faşizmin özünü gözden kaçırarak, cephe çağrılarına hiç kulak asmadılar. *«Cepheye gerek yok, biz kitlelerin haklarını, sınıflar arası işbirliği ve sosyal barış içinde zaten koruyoruz»* dediler. Faşist diktaların bir süre sonra, kendilerini de silkip atmalarına böylece razı oldular.

Tarih, kendi içinde her zaman kanatlara bölünmüş olan, küçük burjuvaziyi ve gelişmiş ülkelerde işçi sınıfının bir bölümünü peşinden sürükleyen sosyal demokrasinin, liderlerinin, çoğu zaman tarihi karar anında, sermayenin yanına gittiklerini göstermiştir. Cephe politikasını tanımadıkları, sosyalist, komünist partilerle güçbirliğinden, yukarda bazılarını dile getirdiğimiz gerekçeler ileri sürerek kaçındıkları, tekelci emperyalist burjuvazinin çıkarlarının, kitleleri peşlerinde sürükleyecek biçimde dolaylı sözcülüğünü yaptıkları, hele faşizm tehlikesi karşısında asla uyanık davranmadıkları görülmüştür.

Ancak bu gerçekler, sosyalistlere, sosyal demokrasinin ikili yanını görmemek, onu cepheye çekmeye çalışmamak için bir gerekçe olabilir mi?

Bu konuda en iyi cevabı, yine, sosyal demokrasinin bütün ihanetlerine de tanık olmuş olan Dimitrov vermektedir.

Sosyal demokratlar karşısında işçi sınıfı sosyalistlerinin görevi:

Dimitrov 1934'de şöyle diyordu: *«Birleşik proleter cephesi meselesi, bütün ülkelerdeki işçi hareketinin ana meselesi ve en önemli görevi haline gelmektedir.*

Birleşik cephe meselesi Sosyal Demokrat partilerin ve sosyalist olmayan diğer işçi örgütlerinin saflarına iç ayrılıklar ve mücadeleler saçmaktadır. Bu partilerin içinde, burjuvazi ile sıkı sıkıya birleşmiş olan sağ unsurlar, birleşik cephenin kurulmasını önlemek için ellerinden geleni yapmaktadırlar. Bütün ileri Sosyal Demokrat işçiler ise, aksine, birleşik Cephe ve Sosyalistlerle birlikte savaşma düşüncelerini cesur bir şekilde kabul etmektedirler... Sosyal Demokrat Partilerin içindeki bu oldukça devamlı farklılaşma, birleşik cephenin gelişmesi ve genişlemesi ile daha da artacak, saflarındaki sürtüşme daha da kızışacak ve birçok durumlarda sağ grupların yok edilmesine, burjuva partileriyle ilişkilerini artırmalarına, diğer yandan da devrimci sosyal demokrat işçilerin ayrı gruplar ve örgütler halinde belirmesine yol açacaktır... Son yıllarda farkına varılmamış olan son derece önemli bir gerçeği bugün görebilmekteyiz. Sosyal demokrat işçiler ve sosyal demokrat örgütler, birçok ülkede, faşizme karşı silâhlı mücadelelerde bile sosyalistlerle birleşmektedirler.»

Yine Dimitrov, sosyal demokratlar ve birleşik cephe konusunda, soldan gelen eleştirileri ve sol sektör tutumları gözden geçirirken şöyle diyordu:

«Öte yandan, Sosyal demokrasinin iki ayrı kampı arasındaki farkı görmenin gereğini de belirtmek isteriz. Daha önce belirttiğim gibi, sosyal demokrasinin içinde gerici bir kamp, bunun yanında da gittikçe büyüyen ve devrimci emekçileri içine alan bir sol sosyal demokratlar kampı bulunmaktadır... Sol sosyal demokratlar birleşik cepheden yanadır. Birleşik cephe hareketini

EMEKÇİ SINIFLARIN KURTULUŞU ORTAK MÜCADELEYLE MÜMKÜNDÜR

Kapitalizmin, 19. yüzyıl sonunda tekelci emperyalist—aşamaya varmasıyla birlikte, Lenin, *«kim ki tekel der, o baskı ve tahakkümden söz eder»* diyordu. Kapitalizmin liberal çağı, burjuvazinin, «burjuva demokratik özgürlüklerinin» savunucusu olduğu çağ, büyük ölçüde sona ermişti. Artık, burjuvazi içinden tekelci dar bir zümre olan parababalarının, finans kapitalin zümre tahakkümü başlamıştı. Emperyalistleşen kapitalizm, bu zümre tahakkümünü, emperyalizmin sömürü ağı içindeki ülkelere de yaydı. Birinci Dünya Savaşı, emperyalist güçlerin dünyada sömürge paylaşım savaşlarının ilki oldu. Bu bölüşüm savaşından sonra, kapitalist ülkeler genel bir bunalıma girdiler. Daha 1920'lerde, emperyalist burjuvazinin «faşizm» niteliği kazanacak saldırısı ufukta görülüyordu. Finans kapitalin en kanlı, en açık diktası olan, burjuvazinin en gerici, en şoven tekelci kesimlerinin burjuva demokrasisine son verme yöntemi olan faşizm Doğu Avrupa'da 1920'li yıllarda çeşitli biçimlerde geldi. İtalya, Almanya örnekleri, ilk gelişmeleri izledi. Ve kısa zamanda, faşizmin, öyle bazılarının sandığı ve bu yüzden gafil avlandıkları gibi, «alelade», «tesadüfi» bir olay olmadığı anlaşıldı. Yine, faşizmin, «nasıl olsa bize dokunmaz» diyen liberal kanatlara, merkezcilere, demokrat burjuvalara kadar uzandığı; kanlı diktasında kendisiyle en sıkı bir işbiriğine girişmeyenleri silip süpürdüğü görüldü. Sosyal demokratların ihanetleri, emekçi sınıfların karşısında faşistlerle birleşmeleri, ve kısa bir süre faşist saldırganları sola, komünizme karşı kullanabileceklerini sanmaları faşizmi güçlendirdi. Çoğu yerde, demagoji ile ve orta tabakaların tekelciliğin gelişmesiyle artan bunalım ve memnuniyetsiziğini istismar ederek onlardan kan alan faşizm, başlıca finans kapitale, parababalarına ve onların emrindeki ordu ve polis güçlerinin üst kademelerine dayandı. «Buraya gelmez, bizde başarıya ulaşmaz» rehaveti içindekileri gafil avladı. Daha ilk belirtilerinde aktif saldırıyla bozguna uğratılmadığı; inine tıkılmadığı; karşısında anti faşist güçlerin dağınık kaldığı; Sosyal demokrasinin ihanet ettiği, hele, işçi sınıfı partilerinin iç birliğe ve bütünlüğe sahip olmadıkları yerlerde yapılan hatalardan da güç alarak gelişti.

Bütün bu olaylar, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm anti faşist güçlere acı ama yeni deneyler kazandırdı. Günümüzde de bütün geçerliğini koruyan şu gerçek bütün açıklığıyla ortaya çıktı:

Faşizm, tekelci sermayenin, burjuva demokrasisini de ortadan kaldırarak kurduğu en kanlı, en zalim, en gerici açık diktadır. Faşizm sadece işçi sınıfını ve onun siyasal örgütünü değil, bütün emekçi kesimlerini ekonomik ve siyasal bakımdan ezer, bütün halk kesimleri üzerinde baskı ve zulmünü sürdürür. Şu halde, faşizmin zulmü, sömürüsü, başta işçi sınıfı olmak üzere bütün emekçi kitleleri köylülüğü, şehir ve köy küçük burjuvazisini, aydınları, hatta yeryer burjuvazinin demokrat, liberal kesimlerini sosyal demokratların ilerici kanatlarını etkiler. Faşizmi yıkmak, inine tıkmak için, çıkarları, hatta varlıkları faşizmle çatışan bütün bu toplum kesimlerinin *BİRLEŞİK CEPHE*'si zorunludur.

Bu durumda gerek kapitalist ülkelerde gemi azıya almış olan gerici, asalak tekelciliğe karşı, gerekse geri kalmış ülkelerde emperyalizme eşlik eden faşizm tehlikesine veya açık ve yakın bir faşizm tehlikesi olmadığı zamanlarda bile hiç bitmeyen faşist saldırılara karşı, halkın demokratik iktidarı için, *anti—monopolist anti—faşist* CEPHE'ler günümüzde geçerliğini ve önemini her zamankinden fazla korumaktadır.

Çıkarları faşizmle, yani özünde tekelcilikle ve emperyalizmle çatışan bütün toplum katlarının, faşizm karşısına bir cephe olarak çıkmaları faşizmi geriletebilecek gerçek güçtür. Ancak bu noktada cephe ve cephe şartları üzerinde durmakta yarar vardır.

Cephe ve cephe politikası nedir?

Dimitrov, 1923'de, bir avuç tekelcinin, işçi sınıfı, tüm emekçiler, küçük burjuva tabakalar aydınlar üzerindeki baskı ve tahakkümünü anlattıktan sonra şu soruyu soruyordu: *«Bu koşullar altında, yokluk içinde yaşayan halkın çoğunluğu kollarını kavuşturup kendi durumlarına karşı kayıtsız ve seyirci mi kalacaklar? Aralarında var olan program, politika ve taktik ayrılıklardan dolayı, kendilerini kapitalistlerin eline bırakarak, onların azgın saldırılarının kurbanı mı olacaklar?»*

Dimitrov, o dönemde emekçi halkın, çeşitli partilere bölünmüş olduğunu söyledikten sonra, *«Bu partiler birbirlerinden, özellikle Komünist Partisinden program ve amaçlarında, isteklerinde, karşılıklı mücadelenin temelinde yatan genel kavramlarda ve siyasi taktiklerinde ayrılıyorlar. Emekçi halkın partilerini naralarındaki bağdaştırılmaz ayrılıklar, onların kesin amaçları, bu amaçlara ulaşma yolları ve araçlarıyla ilgilidir. Halbuki bütün bu partiler ile sermayenin partisi, proletarya ve küçük burjuvazi ile kapitalist burjuvazinin karşıt çıkarları, sömürülen ile sömüren, köle ile efendi arasında aşılmaz bir uçurum bulunmaktadır..... Bu gün kitleler ve halkın sözcüsü aydınlar böylesine kötü bir durumdayken, halkın partilerinin ortak mücadeleye katılmaları ve ücretler, çalışma saatleri, temel ihtiyaçları.... hayati sorunlarla ilgili somut ortak programlar adına, beraberce sermaye saldırısına karşı koymaları gerçeğini kim inkâr edebilir?»*

Tekelci sermayenin sömürü ve tahakkümü, faşist diktası karşısında ortak çıkarlara sahip olan toplum kesimlerinin kendi sınıf örgütleri ve partileriyle meydana getirdikleri Ortak Cephe'nin bir programı vardır. Kendi amaç ve taktikleri ne kadar farklı olursa olsun, yine de sermaye saldırısı karşısında ortak çıkarlar etrafında birleşebilen sınıf ve tabakaların örgütlerinin ve partilerinin üzerinde birleştikleri bir somut işler proğramıdır bu: *«Mücadelede, kendi proğramının hiçbir önemli amacını bir kenara bırakmaksızın, bir parti olarak bağımsızlığından fedakârlıktan bulunmaksızın sosyal demokrat, Tarım, ve Radikal Partilere, onların program ve amaçlarını terketmelerini istemeyerek, bir birleşik cephe önerilmektedir.» «Sermayenin karşısında, emeğin birleşik cephesi ortaya çıkacaktır.»*

Demek ki faşizme karşı *Birleşik Cephe*, veya *Demokratik Cephe*, veya *Halk Cephesi*, çıkarları faşizmle, yani tekelci kapitalizmin sömürü, baskı ve tahakkümüyle açık diktasıyla çatışan çeşitli sınıf ve tabakaların kendi örgütleriyle ve kendi programlarını, amaç ve taktiklerini asla terketmeden, ortak düşmana karşı ortak bir programla karşı çıkmalarıdır. Böyle bir cephenin kuruluşunun objektif ve sübjektif şartları, sınıf çelişkilerinin ve sınıf mücadelesinin keskinleşmesi ve işçi sınıfı başta olmak üzere emekçi sınıf ve tabakaların kendi örgütlerinin, partilerinin billurlaşmış şekilde varlığı, öte yandan tekelci sermayenin faşist tırmanışının büsbütün azgınlaşıp açık faşist diktatörlüğün (faşizmin ayak seslerinin) yakınlaşmasıdır.

Tarihin deneylerine bakacak olursak, CEPHE'ler, gerçek birer varlık ve etkili mücadele araçları olarak, ancak içten veya dıştan gelen somut faşizm iyiden iyiye tırmandığı zaman kurulabilmiştir. Cephe'nin sağlamca kurulabilmesi için, işçi

(Devamı 5. Sayfada)

Anti-Faşist Halk Cephesi

Georgi Dimitrov

Emekçi kitlesini faşizme karşı savaşmak için seferber ederken, *proleter birleşik cephesi niteliğinde bir atni—faşist Halk Cephesi* oluşturmak, çok önemli bir görevdir. Proletaryanın mücadelesinin başarısı—gelişmiş sanayi ülkelerinde bile nüfusun çoğunluğunu meydana getiren—emekçi köylüler ve şehir küçük burjuvaziyle proletaryanın, mücadele birliğine bağlıdır.

Faşizm de, bu kitleleri kendi saflarına çekmek istediğinden, kasaba ve köy emekçilerini yani köylüyü, devrimci proletaryayla karşı karşıya getirmeye çalışır. Küçük burjuvaziye «kızıl tehlike» korkusu aşılamak ister. *Bu silah onu kullananlara karşı çevrilmeli,* köylülere, esnaflara ve aydınlara gerçek tehlikenin nereden geldiği gösterilmelidir. Her çeşit vergi yükünü köylülere yükleyip sınırsız faiz alanların kimler olduğunu; en iyi topraklara ve her türlü zenginliklere kendisi sahipken, köylüyü ve ailesini topraklarından atıp işsizliğe ve yoksulluğa itenlerin kimler olduğunu; Esnaf ve zenaatkârı sürekli olarak dayanılmaz vergiler, yüksek kiralar ve rekabetle mahvetmeye çalışanların kimler olduğunu; emekçi aydınların büyük kesimini sokaklara atanların, işsizliğe terkedenlerin kimler olduğunu açıkça sergilemeliyiz.

Ama, bu yetmez: Anti—faşist halk cephesini kurmak için gerekli en temel, en etkili unsur, *devrimci proletaryanın azimli eylemidir.* Devrimci proletarya, halkın bu kesimlerinin, özellikle emekçi köylülerin proletaryanınkine uyan isteklerini savunmalı ve bu mücadele sürecinde emekçi sınıfların talepleri birleştirilmelidir.

Anti—faşist halk cephesini kurarken köylü ve şehir küçük burjuvazisinden oluşan örgütlere, partilere, doğru yoldan yaklaşmak gerekir.

Kapitalist ülkelerde, bu parti ve örgütlerin çoğu—ister siyasal ister ekonomik örgütler olsunlar—burjuvazinin etkisi altındadır, onu izler. Bu parti ve örgütlerin sosyal yapısı birbirinden farklıdır. Zengin köylülerin yanısıra topraksız köylüler, büyük iş sahiplerinin yanında küçük dükkân sahipleri de, aynı örgütler içinde yer alırlar. Ama kontrol büyük sermaye sahiplerinin elindedir. Şu halde *farklı yapıdaki örgütlere, farklı yollardan yaklaşmak zorundayız.* Büyük üye kitlesinin, çoğu kez, önderlerin gerçek siyasi niteliklerini önemsemediklerini unutmayalım. Önderleri burjuva da olsa, bazı durumlarda, bu örgütleri, partileri yada bunların bazı unsurlarını, anti—faşist Halk Cephesi'ne çekebiliriz, çekmeye çalışmalıyız da. Sözgelimi bugün Fransa'da Radikal Parti'nin, ABD'de çeşitli çiftçi örgütlerinin, Polonya'da Stronnictwo Ludowe'nin (demokratik bir köylü partisi), Yugoslavya'da Hırvatistan köylü partisinin, Bulgaristan'a Tarım Birliği'nin ve Yunanistan'da Tarımcılar'ın durumu budur. Ancak, bu parti ve örgütleri, tümüyle Halk Cephesine çekmek mümkün olsun olmasın, taktiklerimiz, *her zaman,* bu örgütlerdeki küçük köylüleri, esnafları, zenaatkârları anti—faşist Halk Cephesine çekmeye yönelmelidir.

Çalışmalarımız sırasında sıkcana düştüğümüz bir hata, görüldüğü gibi, köylülerin, esnafın ve kasabadaki küçük burjuva kitlesinin oluşturduğu çeşitli örgütlere ve partilere karşı nefret duyma, bunları önemsememe hastalığıdır. Bu hastalığa son vermeliyiz.

2 Ağustos 1935

PDA'cıların demokratik güçbirliğinde neden yeri yok

Çıktığı günden bu yana, Türkiye Sosyalist hareketinin örgütlü birliğinin sağlanması amacıyla elinden gelen her türlü gayreti gösteren gazetemiz, aynı çatı altında toplanması gereken değişik sosyalist çevreler için şu temel ilkeleri, sosyalist derlenişin ilk aşaması için hem gerekli hem de yeterli görmüştü:

— İşçi sınıfı sosyalizmini eylem kılavuzu kabul etmek,

— İşçi sınıfının örgütlü ve fiili öncülüğünden taviz vermemek,

— İşçi sınıfının siyasi örgütünün, sosyalist hareketimizi derleyecek biçimde ve güçte, bir an önce oluşturulmasını başta gelen görev bilmek.

1971 öncesinde, «ülkemizin baş çelişkisinin geniş köylü yığınlarıyla yarı-feodal unsurlar arasında olduğunu, kırlardan şehirlere doğru iktidarın parça parça ele geçirileceği bir toprak devrimi demek olan millî demokratik devrimle gerçekleştirileceğini ve bu devrimde, temel gücün köylülük olduğunu» iddia eden ve halen varlığını sürdüren bir çizginin, yukarda sıralanan ilkelere ters düşmesi nedeniyle işçi sınıfının merkezi siyasi otoritesi içinde yer alması mümkün olmadığı açıkça belirtilmişti.

Gazetemiz ilk çıkışından bu yana, Türkiye Sosyalist hareketinin derlenmesi için öne sürmüş olduğu önerilere sadık kalmış, bu önerilerin hayata geçirilmesi için bütün imkânları ve iyi niyetini kullanmış, ama öte yandan da derleyicilik adına ilkelerden taviz vermemiştir.

1971 öncesinde PDA cılar diye bilinen ve bu gün de Aydınlık dergisi etrafında kümelenmiş olan grup, gerçekten teşhisimize uygun olarak tüm işçi sınıfı sosyalistleri tarafından ülkemizin her yanında tecrit edilmenin hırsıyla içinde Türkiye Sosyalist İşçi Partisini saldırılarının baş hedefi haline getirmişlerdir.

PDA'cıların böyle bir tavır içinde bulunmalarının başlıca âmili, hiç şüphesiz işçi sınıfı sosyalizmine ve işçi sınıfına olan ve artık düşmanlığa dönüşen [illegible]. Bu inançsızlık ve düşmanlığın doğal sonucu olarak, bu gün Türkiye'de işçi sınıfı tabanına oturmuş gerçekten proleter nitelikli bir hareketin TSİP tarafından temsil edilmesi karşısında, TSİP'i başlıca hedef almışlardır.

En keskin «devrimci» lâfazanlıkla ardında, işçi sınıfı sosyalizmine ve işçi sınıfına düşmanlık güden, çalışmaları, sürekli olarak anarşi ve provokasyon mihveri doğrultusunda sürdüren PDA'cıların marifetlerini, işçi sınıfımıza ve emekçi halkımıza teşhir etmek, işçi sınıfı sosyalizminin başta gelen görevlerinden birisidir.

Bunun dışında, böyle sapık bir akımın sosyal bünyemizdeki yeri ve «teorik» biçimlenişi de eleştirilecektir. Bu amaçla İlke'nin önümüzdeki Mart sayısında 71 öncesi PDA çizgisinin eleştirisi verilecek. Kitle'nin önümüzdeki sayılarından itibaren de 71 sonrası ve günümüzdeki gelişmelerinin eleştirileri yapılacaktır. Ancak bütün bu eleştirilere başlanmadan önce bir noktaya aydınlık getirmeyi uygun buluyoruz.

PDA'cılarla aynı siyasi örgüt çatısı altında bulunulmayacağı kesin olmakla birlikte, demokrat platformlu bir çalışmada da bir arada olunamayacağı konusunda daha başlangıçta kesin bir tavır oluşturulmadı. Çünkü 71 öncesinin gerçek faşizmin çeşitli saldırılarına hedef oldu. Gerçi bu sapık çizginin işçi sınıfı düşmanı politikası 71 arifesindeki ve hemen sonrasındaki provokatif çalışmalarından ötürü iyice biliniyordu. Ama gelişen sosyal pratikten ders almış olmaları mümkündü.

Gelişen şartlar, PDA'cılar hakkında bu ölçüde iyimser olmanın yanlışlığını gösterdi. TSİP'in kuruluşundan itibaren işçi sınıfına ve onun örgütüne karşı olan düşmanca tavırlarını her vesile ile gösterdiler. TSİP'ne, Kitle'ye ve İlke'ye yapılan saldırıların dozajı iyice artırıldı. Bu durumda, anarşizan ve provokatif çalışmaları nedeniyle faşizan baskılara maruz kalan PDA'cılara da uygulanan bu antidemokratik tutumu tasvip etmememize ve karşı çıkmamıza rağmen, düşmanca tavırlarla sıla yürütülmesine imkan olmayan demokratik platformlu ortak bir çalışmaya, bir güç birliği çalışmasına PDA'cıların da katılmalarının mümkün olmayacağını böylesi çalışmalara fayda değil zarar getireceklerini somut olarak gördük. Zaten dünyanın dört bir bucağındaki aynı «mezhep»ten kardeş yuvarlarının da ayırdedici vasfı olan ve demokrat ilerici ve sol nitelikli ortak çalışmalara kabul edilmelerini önleyen provokatif çalışma tarzları, PDA'cıların, yani yerli «Maocu»ların her türlü demokrat ve ilerici platformlu ortak çalışmaya katılmalarını engellemektedir.

Nelerdir PDA'cıların olumsuzlukları?

TSİP'nin gerek kendi adına, gerekse demokrat ve ilerici örgütlerle birlikte düzenlediği her türlü çalışmayı, toplantı, yürüyüş ve mitingleri sabote etmeyi başlıca görev bilmişlerdir. Amaçları bir fırsatını bularak hadise çıkarmak, böylece toplantıyı yarım bıraktırarak veya kitleleri kaçırarak sosyalist ve ilerici hareketin tecrit edilmesini sağlamaktır.

Sorulu cevaplı toplantılarda, sosyalist hareketi provoke etmek amacıyla, çoğu zaman I. şube memurları ile aynı mealde sorular yöneltmekte, bu provokasyonlar önlenmeğe çalışılınca kendi sorularına kendileri cevap vermek isteyerek yine kargaşalık çıkartarak toplantıları sabote etmeğe çalışmaktadırlar.

■ Yapmaya kalkıştıkları her türlü kitle «çalışmaları» anarşizan ve provokatiftir. Bu «çalışmalar» sırasında bol «devrimci» lafazanlık maskesi altında yanlış ve ters hedef gösterilmekte, hareketin asıl yönelmesi gereken amacından başka doğrultulara sapması için hedef şaşırtılmakta, kavram, eylem ve örgütsüzlük anarşisi yaratılarak hareketin dağılmasına çalışılmaktadır.

■ Aynı provokatif çalışma tarzına «mesele»leri henüz yeterince kavramamış, bilinçsiz, fakat iyi niyetli ve heyecanlı genç unsurları katarak, onları egemen sınıflar ve dolayısıyle faşizme yem etmektedirler. Bugün Türkiye'nin birçok yerinde yaşları çok genç kişiler, hatta çocuklar, P.D.A'cıların provokatif çalışmalarında öne sürülmeleri nedeniyle «kurda kuşa» yem edilmek istenmektedir. Egemen sınıfların baskı araç ve örgütlerinin, özellikle siyasî polisin istediği biçimde veya paralelde düzenlenen PDA çalışmaları, ulaşa bildiği her yerde bir provokasyon ağını hemen örmektedir.

■ PDA'cılar, yayınlarında tahrifat ve sahtekârlık yapmağı adet haline getirmişlerdir. Bunların pek çok örneğine Türkiye sosyalist hareketinin en geniş çevreleri şahit olmuştur. İşçi sınıfı hareketini «suçlamak» ve «küçük düşürmek» için her türlü yazı montajına başvurarak bazı yazıları iftira ve çamur atma kampanyalarına mesnet yapmaktadırlar. 1971 öncesinde pekçok örneğini vermiş oldukları bu «çalışma» tarzını aynen devam ettirdiklerini bugün de görüyoruz.

■ PDA'cıların bütün bu olumsuzlukları yanında «mezhep»lerinin alameti-farikası haline gelmiş olan Sovyetler Birliği ve sosyalist bloka olan düşmanlıkları, kendilerinin demokratik platformlu ortak bir çalışmaya alınmalarını engelleyen başlıca sapıklıklarıdır.

Dünyada ilk sosyalist devrimi yapmış ve büyük Ekim Devriminden bu yana sosyalizm yolunda önemli mesafeler kaydetmiş sosyalizmin teoriden pratiğe aktarılmasında, hayata geçirilmesinde büyük hizmetleri olmuş bir ülkeyi, faşistlerin ve egemen güçlerin ağzıyla «emperyalist» olarak niteleyip Sovyetler Birliğine besmele çeker gibi sövmek baskı ve sömürü çevrelerinin arayıp da bulamadıkları bir tutumdur. Bu, aynı zamanda, ülkemizdeki her türlü demokratik girişimlerin öncülüğünü yapması kaçınılmaz olan Türkiye sosyalist hareketinin hazmedebileceği bir tutum da değildir.

Bir kez daha belirtmek gerekir ki, ortak çalışmalarda ortak hedefler doğrultusunda, düşmanlıklara yer yoktur. Zaten hedeflerin ortak olması da böyle düşmanca tavırların safdışı edilmesini gerektirir. Ve uluslararası işçi sınıfı hareketinden bağımsız düşünemeyeceğimiz işçi sınıfı hareketimiz, uluslararası işçi sınıfı hareketine her gün şöven bir çizgiyle birlikte çalışamaz. Öte yandan, ülkemizdeki demokrasi ve özgürlükten yana olan tüm güçler, demokratik mücadelenin başarısı için, yerli ve uluslararası işçi sınıfı hareketiyle dostluk ilişkileri içinde olmak ve ortak çalışmalara bu anlayışla katılmak durumundadırlar. Uluslararası işçi sınıfı, genel olarak işçi sınıfı düşmanı bir demokratik mücadele ve güçbirliği çalışmalarının, ilerleme ve başarı şansı yoktur.

PDA'cıların yukarıda sıralamış olduğumuz olumsuzlukları, kendilerinin demokratik platformlu ortak çalışmaya katılmalarını engellemektedir. Ancak kendileri, şimdiye kadar TSİP ve diğer demokrat güçler tarafından girişilen çeşitli ortak çalışmalara katılmak için ısrarlı davranmışlardır. Yukarıda da açıkça belirttiğimiz gibi, burjuva ve küçük burjuva kaynaklı olmaları ve «mezhep» çilikleri, işçi sınıfı sosyalizmine ters düşen provokatif yapılarını oluşturmakta; bu ise, çeşitli ülkelerde kendilerini ML Partisi diye tanıtan ve kimilerince «Kampus Maocusu» diye adlandırılan «karikatür» grupçuklara işçi sınıfı hareketi ve demokratik güçler tarafından yapıldığı gibi, tecrit edilmelerine sebep olmaktadır.

Şayet PDA'cılar bu tutumlarının zararlı olduğunu görürler, açık bir özeleştiri ile yanılgılarını kavradıklarını kitlelere duyururlar ve bu özeleştirilerinin gereğine uyarlarsa, kendilerinin demokratik hedefli çalışmalara diğer demokratik güçlerle birlikte katılmaları mümkün olabilir.

Sosyalizmin temel kavramları

DEĞER TEORISI ve PARA

Kapitalist ekonominin işleyişinde insan vücudunda hücrenin görüğü işi yapan malın ve malı meydana getiren insan emeğinin ikili karakterini gördükten sonra, şimdi sıra genel olarak değerin incelenmesine, marksist değer kanununun ortaya konmasına geliyor. Değerlerin gerçekleşmesinin ancak değişim sırasında olduğunu görmüştük. Ama pazarda malların değiştirilmesi, para karşılığında yapılan alışveriş şeklinde olmaktadır. Burada paranın işi nedir? Mal üretimi temelinde kurulmuş bir ekonomide paranın görevi, işlevi ve önemi nedir? Para niçin herşeyi satın alabilmektedir? Paranın değeri nasıl belirlenir? Önce bu soruları cevaplamamız gerekmektedir. Değer kanununun incelenmesine ancak bundan sonra geçebiliriz.

Para özel bir maldır

Bugün kapitalist toplumda herşeyin görünüşte etrafında döndüğü para, insan toplumlarında her zaman mevcut değildir. Ancak malların değiştirilmeye başlanmasından sonra ortaya çıktı. İlk başta insanlar ürettikleri malları başkalarının ürettikleri mallarla doğrudan değiştiriyorlardı. İşbölümünün ve üretimin gelişmesiyle bu şekil değişim gittikçe elverişsiz olmaya başladı. Çünkü, örneğin, elinde bir teneke peynir olan birisi bunu bir çift ayakkabı ile değiştirmek istemektedir. Onun ayakkabıya ihtiyacı vardır. Halbuki öteyandan değiştirmek için kaç çift ayakkabı yapmış olan başka birisi, ona ayakkabı sağlıyacakken, bu değişim gerçekleşemez, çünkü ayakkabıların sahibinin peynire ihtiyacı yoktur, o, ayakkabıları bir takım elbise ile değiştirmek istemektedir.

Buyüzden mal üretiminin gelişmesiyle, bu ve benzeri durumların halledilebilmesi için değişim sürecinde belli mallar öne çıkmaya başlar. Bu öne çıkan mallar yada mal, bütün diğer malların *değer ifadesi* haline gelir. Örneğin bu bir yerde hayvan derisi başka yerde sığır olabilir. Herkes verdiği mal karşılığında belli ölçüde bu giderek özelleşen maldan alır, sonra da ihtiyacını gene bu deri yada sığırı mal karşılığı elden çıkararak karşılar. Bu öne çıkan ve özelleşen mallar genellikle çok sık değiştirilen, çok aranan, değeri herkesce bilinen ve kabul edilen mallar olmuştur. Bu mala *genel eşdeğer* diyebiliriz. Artık malların değeri bu eşdeğerle ölçülmeye başlanır. 100 kg tahıl bir hayvan postu eder denir, 50 metre bez örneğin gene bir post edebilir. Böylece bütün malların değerleri tek bir malın miktarları ile ifade edilebilir hale gelmiştir.

Mal ekonomisinin daha da gelişmesi, alış—verişlerin artmasıyla genel eşdeğerler giderek kolaylıkla taşınabilen, kolayca aşınıp bozulmayan, değiştirmesi güç olmayan ve en önemlisi parçalara ayrılabilen maddelere dönüşmüştür. Bu şartları en iyi sağlayan mal, madenler olmuştur. Böylece genel eşdeğerden paraya geçilmiştir. Para ilk başta madenlerden yapılmıştır. *Özel bir mal para—mal, para olmuştur.* Mallar dünyasından bir mal, örneğin altın, ayrılıp, özelleşerek para haline gelmiş, bütün diğer malların değeri ona oranla ölçülür ve ifade edilir olmuştur. Para olan maden de maldır, çünkü onun üretilmesi için de insan emeği gereklidir. Paranın ortaya çıkışı böyle olmuştur.

Paranın tarihsel gelişimine kısaca baktığımızda hemen şu sonuca varabiliriz: Para özel bir maldır ve bütün diğer malların değerlerini bu malda ifade ederler. Paranın bu özelliği aynı zamanda mal olarak paranın kullanım değeridir. O, diğer malların değerini ifade etmede kullanılır. Gelişen işbölümü ve artan mal değiş tokuşu ile kendiliğinden öbür mallardan ayrılmış ve bu diğer malların değişimine aracılık eder olmuştur.

Para değerlerin ölçüsüdür

Mal ve para toplumsal bir ilişkinin birbirinden ayrılmaz iki yanıdır. Para, mal üretiminin ve dolaşımının zorunlu bir sonucudur ve ancak mal üretimi ile birlikte ortadan kalkacaktır. Mal üretimi, yani pazar için üretim ortadan kalkıp da yerini insanların ihtiyaçlarına göre planlı üretime bırakınca, ve sınıfsız toplumun herkese ihtiyacına göre ilkesi ürünlerin dağıtımını belirleyen ilke haline gelince, özel bir değişim aracı olan paraya da gerek kalmıyacaktır.

Paranın üretilen bütün malların değerlerinin ifadesi olması, ona özel mülkiyetli mal üretiminde hakim bir yer verir. Her mal kendi değerini para cinsinden ifade etmek, yani belli bir fiyata sahip olmak zorundadır. Öteyandan para ile her şey alınabilir, çünkü para genel bir maldır. Ekonomik gelişme zorunlu olarak parayı ortaya çıkarmıştır. Fakat paranın bu genel mal olma özelliğini kazanması, ona sahip olana her istediğini alma imkanını da tanımıştır. Parası olan mallar üzerinde kontrol kurabilir. Böylece para sahibi, özel bir mal sayesinde, para sayesinde, insanlar üzerinde güç sahibi de olmuştur.

Paranın özel bir mal olması onun değişim aracı olmasından, yani bütün üretilen malların değerlerinin ölçüsü olmasından dandı. *Her malın değeri para ile ölçülür. Para* ortaya çıktıktan sonra, artık bir teneke peynir üç çift ayakkabı yapar diye düşünmez kimse, bir teneke peynir şu kadar lira, dolar ya da mark eder der. Para haline gelmiş olan malın (örneğin altının) değeri herkes tarafından bilindiği için mallar buna oranla değerlendirilir. Bu yapılırken de her zaman her iki malın (altının ve değeri belirlenecek malın) üretilmesi için gerekli toplumsal çalışma zamanı temel alınır. Bir altın sikkenin üretilmesi için altı iş günü gerekiyorsa, ancak altı işgününde üretilen miktarda başka malın değeri bir altın olur. *Malın para ile ifade edilen değeri onun fiyatıdır.* Bu, malın değerinin, yani içinde kristalleşmiş olan emek miktarının, para şeklindeki ifadesidir. «Değerlerin ölçüsü ve fiyatların ölçü birimi olarak para tamamen farklı iki ayrı işlevi yerine getirir. İnsan emeğinin toplumsal ifadesi olarak değerlerin ölçüsüdür, tesbit edilmiş maden ağırlığı olarak fiyatların ölçü birimidir.» (Marks)

Maden paralar zamanla kağıt paraya dönüşmüşür. Tekelci kapitalizm döneminde kağıt para dolaşımdaki hakim para biçimidir. Fakat gene ancak ne kadar dolaşıma girebilecek Altın para varsa o kadar kağıt para piyasaya sürülebilir. Bu işlem başlangıçta örneğin, 1 gram altın on lira denerek, mevcut altın miktarı kadar kağıt para çıkarılmıştır. Yani *kağıt para da özünde özel bir maldır, altın paranın ifadesidir.* Dolaşım için kullanılabilir altın miktarından fazla para (kağıt para) çıkarıldığında, bu paranın değeri otomatik olarak düşer. Çünkü bir kağıt liranın payına daha az gram altın, yani daha az emek miktrı düşer ve böylece bu değeri düşmüş para daha az miktarda emek ürünü, yani mal alabilir. Paranın değeri düşmüş enflasyon olmuştur. Tekelci kapitalizmde böyle karşılıksız para basılması sistemin gereği olmuştur. Bunu ilerde inceliyeceğiz.

Paranın diğer işlevleri

Değişim aracı olmaktan, piyasadaki malların değerlerin ifadesi olmaktan başka paranın ekonomik hayatta başka işlevleri de vardır. Para aynı zamanda bir *ödeme aracıdır.* Kişi karşılığında hiçbir şey vermeden birçok mal alabilir. Borca girer. Bu aldığı malların değerini ödemediği için değişim olmuş sayılmaz. Fakat bu değeri ilerde bir zaman para ile ödeyebilir. İşte bu borcun ödenmesinde paranın görevi ödeme aracı olmasıdır. Bu duruma kapitalist ekonomilerde her gün raslanır. Herkes birbirine borçludur. Bir iş adamının işi bozuk gitti mi borcunu ödeyemez. Alacaklısı da başkasına borçlu olduğu için, o da borcunu ödeyemez, çünkü alacağını alamamıştır. Böylece zincirleme iflaslar başlar. Peşin ödeme yapılmadan yapılan değişimden iki tarafın birbirine bağımlılığı artar. Birinin işinin kötü gitmesi ötekini de etkiler.

Para bunlardan başka *servet* ve *yedek akçe biriktirme aracıdır.* İlerde kullanılmak üzere belli miktarda para geçici olarak dolaşımdan çekilir ve saklanır.

Son olarak para ülkeler arasındaki ticarette dünya parası olarak kullanılır. Paranın buradaki işlevi altın gibi davranmaktır. Uluslararası ticarette ulusal paralar, ne kadar altın miktarını temsil ediyorlarsa, o ölçüde değer taşıyor kabul edilir. Kapitalist ülkelerin paraları sürekli değer baybettiği için uluslararası kurlar, yani para değiştirme ölçüleri de hergün değişir.

Değer kanunu

Gördük ki mal üreten insanlar başkaları için üretmekte ve ürünlerini diğer üreticilerin ürünleri ile değiştirmektedir. Bu değişimde esas olan, *karşılıklı olarak eşit değerlerin değiştirilmesidir.* Pazarda birbiriyle değiştirilen mallar eş değerlidir, aynı değere sahiptir. Bu değerlerin eşit olması demek değiştirilen her iki malın da aynı miktarda toplumsal açıdan gerekli çalışma zamanını ihtiva etmesi demektir.

Demek ki mal üreticileri birbirlerinden bağımsız olan, ama aynı zamanda toplumsal işbölümünün parçaları oldukları için bağımlı olan, özel çalışmaları ile üretmek ve değiştirmek zorundadırlar. Mal üretimindeki böyle nicelik ve nitelik olarak belirlenmiş toplumsal ilişkiyi, Marks değer kanunu olarak tanımlamıştır.

Özel mülkiyete dayalı ekonomilerde toplumsal üretimin düzenlenmesi ve toplumsal çalışmanın (çalışma zamanının, işgücünün ve üretim araçlarının) dağılımı, değer kanunun kendiliğinden işlemesi ile sürer. Değer kanunu insanların iradesinden bağımsız olarak, kendiliğinden ekonomik hayatı düzenler, belirler. Ekonominin toplum çapında planlanması bu şartlar altında tamamen imkansızdır, üretim araçları özel mülkiyette olduğu için, mal üretiminin en üst biçimi olan kapitalist toplumda, toplumun işgücünü, üretim imkanlarını planlı bir şekilde dağıtabilecek hiç bir toplumsal makam (devlet dahil) olamaz.

Tek tek üreticilerin birbirine bağlı olduğu ancak pazarda belli olur. Burada önemli olan—görünüşte—malın değeri değil, fiyatıdır. *Fiyat malın değerinin para cinsinden ifadesidir ama her zaman ona eşit değildir.* Belli bir malın üretilmiş miktarı (arzı), pazarda o mala ihtiyacı olanların almak istedikleri miktardan (talepten) daha fazla ise, bu malın fiyatı değerinin altına düşer, tersi durumda yani arz talepten daha azsa, yeterli miktarda üretilmemisse fiyat değerinin üzerine çıkar. Genel olarak malların fitayları değerlerinin altında ve üstünde belli farklarla oynar. Fiyatla değerin aynı olması geçici bir istisnadır. Fakat bütün ekonomi çapında bakıldığında her zaman toplam malların değeri ile bunların toplam fiyatı aynı olmak zorundadır. Değer kanunu bunu gerektirir. Çünkü değişim ancak eşit değerlerin değiştirilmesi şeklinde olur.

Pazarda üretici kendi malının toplum tarafından nasıl karşılandığını görür. Üretim şartlarını buna göre değiştirir. Mal satılmıyorsa üretmez, çok satılıyorsa daha fazla üretir vs. vs. Böylece değer kanunu kapitalist mal üretimini böyle kendiliğinden ayarlanması büyük işgücü kaybına yol açar. Üretici güçler tahrip olur, ekonomik krizler, işsizlik ve yıkım olur. Üreticiler mallarının toplum tarafından benimsenip benimsenmediğini ancak pazarda anladıkları için, yani üretim plansız olduğu için, her defasında üretici güçlerin tahribi söz konusudur. Her üretici kendi şartlarını pazar şartlarına uydurmak zorundadır. Yoksa rekabette yok olur.

Mal üretimi temelinde kurulmuş toplumlarda, kapitalist toplumda, değer kanununun böyle kendiliğinden yürürlüğe girmesi giderek üreticiler arasında *farklılaşmalara* yol açar. Kişisel çalışma şartlarını toplumsal açıdan gerekli düzeye, yani pazarı belirleyen düzeye, uydurabilen üreticiler yaşamaya devam ederler, bunu başaramıyan yok olmaya mahkumdur. Üretimlerini yenileştirip iyileştirmeyi başaramıyan üreticiler tahrip olur. Böylece bir kısım mal üreticisinin emek üretkenliği artar, üretimi gelişir, zenginleşirken, diğerleri tahrip olurlar.

Toplumun gelişme sürecinde bu durum, yeni yüretim ilişkilerinin ortaya çıkmasını, farklı sınıfların oluşmasını doğurmuştur. Kapitalist üretim ilişkileri, burjuvazi ve proletarya ortaya çıkmıştır. Zengin mal üreticileri kapitalistler haline gelmiş, fakirleşmiş üreticiler ise proleterleşmiş, üretim araçlarını yitirmişler, işgüçlerinden başka satacak birşeyleri kalmamıştır.

Bu duruma günümüzde en bariz şekilde kırsal alanlarda raslıyoruz. Yüzbinlerce köylü kapitalizm tarafından tahrip edilmektedir Yeterli üretim yapamıyan, kapitalizmle rekabet edemiyen küçük üreticiler, hızla proleterleşmekte, küçük toprak mülkiyeti çözülmekte, topraksız, proleter adayı köylüler ise büyük toprak sahibi kapitalist çiftçiler arasında büyük farklılaşmalar olmaktadır. Şehirlerde küçük üretici olan bir çok zanaatkar yıkılmakta fabrikalara işçi olmaktadır.

Böylece şu sonuca varıyoruz; mal üreticileri, büyüğü küçüğü hangisi olursa olsun, kendi toplumsal durumlarına ve kendi gelişmelerinin ekonomik kanunlarına *sahip değildirler, bunları kontrol edemezler,* tersine kendilerini kontrol eden, belirleyen bu ekonomik kanunlardır, mal üretimi temelinde kurulmuş kapitalist toplumda değer kanunudur.

Bu bize şunu göstermektedir. Mal üretimi devam ettikçe, yani mallar ihtiyaca göre değil de pazarda satılmak için üretilmeye devam ettikçe, yani üreticilerin emeğinin tecrit olmasını ve emekçinin emeğinin toplumsal karakterine yabancı olmasına yol açan üretim araçlarının özel mülkiyeti sürdükçe, insanların ekonomik hayatı, kendi gerçek ihtiyaçlarına göre planlamaları imkansızdır. Kapitalist toplum işte bunun için sona ermelidir, insanların körü körüne işleyen kanunların kölesi olmalarına bunun için son verilmelidir. İnsanların kendi yaşama ve çalışma şartlarını, kendi gerçek ihtiyaçlarına göre, kendilerinin planlıyacağı ve bilinçli bir şekilde yaşayıp çalışacakları sosyalist toplum bunun için kurulmalıdır:

Gelecek yazımızda kapitalist sömürünün özünü, artı—değer meselesini ele alacağız.

Türk Demir Döküm'de gangsterler işbaşında

Silâhtarağa'daki Türk Demir Döküm Fabrikasının DİSK'e bağlı Maden İş Sendikasına üye 2.400 işçisi arasında bugünlerde eli bıçaklı, beli tabancalı gangsterler terör saçıyorlar. Sarı Otomobil İş Sendikasının, referandum hakkının fiilen kazanılmasından sonra başvurduğu bu yol, aynı zamanda, ülkemizde önümüzdeki yıllarda daha sık gözleneceği sanılan sarı sendikacılık metodlarının bir habercisidir.

İşçi sınıfımızın sendika seçme özgürlüğünü kullanarak sarı sendikaları saflarımızdan kovmaya başlaması üzerine, bu sarı şebekelerde patlak veren panik, ağa babaları Amerikan'ın «gangster sendikacılık» modellerini Türkiye'ye ithal etmelerine yol açmıştır.

Nisan ayında yeni toplu sözleşme görüşmeleri başlayacak olan Türk Demir Döküm'de, işçilerden defalarca şamar yiyen Otomobil İş, kiraladığı silâhlı zorbaları, gangsterleri, işverenin de desteği ile fabrikaya sokmuş ve işçileri tehditler le, saldırılarla Maden İş'ten ayrılmaya zorlama yolunu tutmuştur. Bundan bir kaç hafta önce bir kaç defa bu girişimler su yüzüne çıkmış ve her defasında bilinçli Demir Döküm işçilerinin çelik duvarına çarparak parçalanmıştır.

Bunun üzerine sarı terör, fabrika duvarlarını da aşmış ve bilinçli demir döküm işçilerinin evlerine, mahallelerine kadar uzanmıştır. Saldırıları sırasında her türlü kalleşliği açıkça deneyen gangsterler, son olarak bir demir döküm işçisinin evini gece kurşunlamışlardır. Hayatını ve çoluk çocuğunu korumak için davranan bu işçi arkadaşımızı, daha sonra polise ihbar eden gangsterler, onu «ruhsatsız silâh taşımak» suçundan tutuklatmayı da başarmışlardır.

Bu yüzyılın başlarında Amerika'da işçilere kan kusturan sarı terör, sarı sendikalardan, finans kapital örgütlerine, kiralık gangsterlerden, ölüm çetelerinden, burjuva devletinin gizli örgütlerine kadar uzanan bir saldırıyı hunharca yürütmüş ve bu «büyük ihanet» işçi saflarından nice yiğit militanı alıp götürmüştür.

Dün Amerika'da Ford imparatorluğunda tezgâhlanan bu sarı terör, bugün Türkiye'de de Koç imparatorluğunda (Türk Demir Döküm) tezgâhlanmaktadır. Ama Türkiye işçi sınıfı bugünkü bilinç düzeyiyle, yüzyılın başlarındaki Amerikan işçilerinden çok daha bilinçlidir. Bu terörü daha doğmadan boğmasını bilecektir. Hele işçi sınıfımızın devrimci geleneğinin en onurlu saygılarından birini yazan, bir önceki sözleşmeyi 99 gün süren yiğit bir grevden sonra söke söke imzalayan Türk Demir Döküm işçileri için kiralık gangsterleri ezmek, sarı Otomobil İş'i bir daha dönmemecesine fabrikanın duvarlarının dışına kovalamak zor olmayacaktır. Gün ola harman ola.

300 işçiden Kitle'ye mektup

Hızla sanayileşen Türkiye'de biribirini tanımayan insanlar olarak fabrikalarda toplanmaktayız. Sayımız sendikalı olarak 2 milyona vardı. Kimimiz Çimento veya Kâğıt Sanayiinde, kimimiz Lastik veya plâstik sanayiinde çalışıyoruz.

İşte bizler Çimento Sanayiinde çalışan 9000 çimento işçileriyiz. Sendikamız Türk-İş'e bağlı Çimse-İş Sendikası. Türkiye'de 100 büyük işveren listesinde ikinci sırayı işgal eden Çimento Sanayii T.A.Ş. ile toplu iş sözleşmesi yapacaktır.

İşçilerin uyanık oldukları kesimlerde dikiş tutturamayan sendikamız, gözü bağlı Anadolu işçilerini, senelerdir işverene satmıştır. Üç senede yalnız ve yalnız şubemize 200 lira eğitim harcaması yapan sendikamızdan bize hayır gelmeyeceğini anlayan biz işçiler bütün gücümüzü okumaya ve uyanmaya gözümüzdeki kara perdeyi indirmeye başladık. Ama olanlar, başımıza gelmedik faşist baskılar bundan sonra başladı. Genel Merkezden teşkilâtlanma sekreteri gelerek bizi tehdit etti. «DİSK'in yayınlarını okumayın», dedi fakat bir sürü yalan dolandan sonra bizlerden gereken cevabı aldı. İşçiye karşı sorumlu olması gereken sayın sekreter, işverene bizleri rapor ettirip «bu işçiler uyanmış yarın sizden alamıyacak olduğumuz hakları isteyecek», İşveren bizi ilgilendirmez diyor. Genel sekreter diretip «ama, işçiler, açıktan iş yerinde DİSK'i Yeni Ortam'ı, Kitle'yi, Cumhuriyet'i okuyor» deyip işverene bizleri muhbirledi. Birgün sonra dolaplarımız arandı. Toplu sözleşmenin maddelerine aykırı olarak aranan dolaplarımızdan, evlerimizde, istirahat saatlerinde okumak için aldığımız toplu sözleşmeler, DİSK yayınları, Cumhuriyet, Kitle, Yeni Ortam gazetelerinin toplattırıldı. Bunların okunmasının yasak olduğunu söyleyip yırttı.

Sendikamız şimdiye kadar kâğıt üzerinde kalan atılımlar hariç, devrimci atılımlarda bulunmamış, daima işverenin dümen suyunda yüzmüş, tüm ilerici, devrimci kuruluşlar tarafından sarı sendika damgasını yemiş kiralık basın hariç, ilerici basında tek destekçimiz dahi kalmamıştır. Yüz karası bir sendikanın üyeleri olan bizler sesimizi duyurmak için sizlerden yardım istiyoruz. Saygılarımızla.

GAZİANTEP Çimento Sanayiinde Çalışan
300 Devrimci İşçi

CHP Diyarbakır Gençlik Kolu'nun bildirisi

CHP Diyarbakır İl Gençlik Kolları bir bildiri yayınlayarak ABD askeri «yardımı»nın kesilmesinden sevinç duydukları açıklamışlardır. Bildiriden bazı bölümleri aşağıya alıyoruz:

«Emperyalizmin baş temsilcisi, bütün dünya halklarının ve bu arada senin en büyük düşmanın olan ABD 5 Şubat 1975 günü Türkiye'ye yaptığı «ASKERİ YARDIMI» kesti. Bunun üzerine ABD emperyalizmin yurdumuzda ortaklığını ve uşaklığını yapan bazı çevreler ve siyasi kuruluşlar askeri yardımın kesilmesinden duydukları üzüntüyü bildirmişlerdi ve askeri yardımın kesilmesini Türkiye için bir facia olarak yutturmaya kalkmışlardı.

Şunu belirtelim ki biz CHP Gençlik Kolları olarak Türkiye'ye ABD tarafından «ASKERİ YARDIM» diye sunulan kazığın kalkmasını büyük bir sevinçle karşıladık.

«Milliyetçiyiz diyen, milliyetçi Türkiye diye bağıran aslında milliyetsiz olan MHP'ye, Ülkü Ocaklarına bağlı faşist komandolar ve faşist şef bozuntusu Alpaslan Türkeş'in ağzında Amerikan ve büyük sermayenin birer kuklasından uşağından başka bir şey olmadıkları ABD'ye yaptıkları «YARDIM KESİLMESİN» yalvarmaları ile açığa çıkmıştır.

Bize göre ABD ile yapılan Askeri, Ekonomik ve Siyasal tüm ikili anlaşmalar kaldırılmalıdır, diğer emperyalist ülkelerle yapılmış anlaşmalarda kaldırılmalıdır, Nato'dan ve ortak pazardan çıkılmalıdır,

Epengle'de bir ileri adım daha

Tüm Dokuma İş Sendikası üyesi Epengle Döşemelik Kumaş Fabrikası işçileri, işyerinde toplu iş sözleşmesi yetkisinin işveren sınıfının çıkarlarına hizmet eden *sarı TEKSİF* sendikasına verilmesi üzerine 19 Kasım 1974 tarihinde direnişe başlamışlardı.

İşyerinde referandum yapılması, işçilerin kendi sendikalarını özgürce seçmesi ve işçi sınıfının patron uşağı sarı sendikaların boyunduruğundan kurtulması için mücadeleye girişen 110 yiğit Epengle işçisi üç aydır sürdürdükleri kavgada haklarını mahkeme kararı ile de ispatladılar.

17 Şubat 1975 tarihinde, bütün işçilerin hazır bulunduğu İstanbul 5. İş Mahkemesinde Hakim Hayri Çelik 974/47 sayılı kararı ile Epengle Fabrikasında çalışan işçiler adına Tüm Dokuma İş Sendikasının toplu sözleşme yapmaya yetkili olduğuna karar verdi.

Sarı Teksif Sendikasının sahtekârlığı ve Bölge Çalışma Müdürlüğünün buna paralel olarak verdiği kararı böylece bir kez daha mahkûm edildi. Epengle işçilerinin haklılığı bir kez daha damgalandı.

Epengle işçileri şimdi devrimci sendikaları ile bu örnek mücadeleyi zaferle vurgulamaya çalışacak ve bunu başaracaklardır.

İŞÇİLER ÇİMRE-İŞ SENDİKASININ OYUNUNU BOZACAKLAR

Şehrimiz çimento fabrikasında patron yanlısı Çimse-İş Sendikası işçilere yeni oyunlar tezgahlıyor.

Sendika tabanında gelişen devrimci muhalefeti bastırmak için fabrikada patron Ekonomik mücadeleleri ni daha iyi bir sendikada vermeye çalışan işçilerin bu çabalarının daha yüksek boyutlara ulaşmasından korkan patron, Çimse-İş Sendikası genel merkezi ile temasa geçip bir yetkili istemiştir.

15-Şubat-1975 günü patronun adamları ile sendika yöneticileri birlikte işçilerin dolaplarında arama yapmışlar, ilerici yayın organlarını (Kitle, Y, Ortam, Cumhuriyet) yırtmışlar, okuyanlara çeşitli baskılar uygulamışlardır. Bu arada gerici yayın organlarına dokunmamışlardır.

Bu baskılar karşısında işçiler «Patron ve onun sendikası Çimse-İş'in bütün bu baskılarından yılmayacağız. Patronu ve onun uşağı sarı sendikayı geriletip kendimizin olan bir sendikada ekonomik mücadelemizi sürdüreceğiz» demişlerdir.

Cephe anti - faşist mücadele ve sosyal demokrasi

(Baştarafı 1. Sayfada)

korur, geliştirir ve pekiştirirler.»

Sosyal demokrasinin bünyesinde, özellikle faşizm altında önemli değişmelerin olduğunu da gözönüne alan çeşitli Partiler ve bu arada Dimitrov şöyle diyordu: *«Eğer bu değişmeleri ihmal edersek... Sosyal demokrat partilerin gerici unsurlarının birleşik cepheyi sabote etmeleri kolaylaşacaktır»*

Ancak Dimitrov gerçekçidir. *«Devrimci eyleme katılmaya başlayan sosyal demokrat işçilerin, hemen ve kitle halinde tutarlı sınıf savaşına başlayacakları ve hiçbir ara aşama olmadan doğrudan doğruya sosyalistlerle birleşecekleri hayal edilmemelidir. Birçok ülkelerde bu uzun, karmaşık, oldukça güç olacak, ve bizim politika ve taktiklerimize bağlı kalacaktır... Onların reformist ideolojiden kurtulmalarına yardım etmek bizim görevimizdir. Sosyalizmin program ve ilkelerini açıklama işi, sabırla ve sosyalistçe bir tutumla izlenmeli ve sosyal demokrat işçinin bireysel gelişim çizgisinde yapılmalıdır. Sosyal demokrasiyi eleştirimiz daha somut ve sistematik hale gelmeli, sosyal demokrat kitlelerin kendi deneylerine dayanmalıdır.*

Sosyal demokrasinin, büyük sermayenin ideolojisinin etkisindeki işçilerinin ve küçük burjuva demokrat tabanının güçbirliğinde buluşulmaya çağrılmalarının sadece biçimsel nutuklara indirgenmesini de eleştirir Dimitrov ve kitle eylemlerinden korkan sosyalistlerin eleştirisini de şöyle yapar: *«Ortaklaşa eylemin bu partinin liderleri tarafından reddedilmesi, bazı arkadaşlar da, sadece bir ferahlık duygusu yarattı. Oysa, daha fazla bir atılganlıkla, sosyal demokrat liderlerin cepheye karşı bu sabotajını kullanıp, sosyal demokrat işçilerle ilişki kurup, onları birleşik cepheye doğru itmeliydiler.»*

Sosyal Demokrat Parti temsilcilerinin hükümette görev aldıkları yerlerdeyse sosyal demokrat liderler, işçi sınıfının ve emekçi halkın birleşik cephesinin kurulmasına en büyük engeli teşkil ettikleri halde, bu durumda bile, sosyalistler proletaryanın birleşik cephesinin kurulmasını zorlamalıdırlar. Dimitrov bu konuda İskandinav ülkelerini örnek verirken, onların az direnç gösterdiklerini ve sosyal demokrat hükümetleri propaganda yoluyla teşhir etmekle yetindiklerini söyler. *«Sosyalistler, Allahın günü bu hükümetin burjuva kapitalist bir hükümet olduğunu tekrarlamaktan öteye gitmemişlerdir. Ezici bir çoğunluğun, hâlâ sosyal demokrat iktidar partisine oy vermesi, hükümeti sadece teşhir etmekle yetinmenin yetersizliğini ortaya koyuyor.»*

Demek ki faşizme, tekelci diktatoryaya karşı, sosyal demokrat partilerin en ilerici emekçi kanatlarını, küçük burjuva demokratlarını gerçek yerleri olan emekçi cephesine çekmek için, sadece sosyal demokrat liderlerin sermaye ile bütünleşen tavrının teşhir edilmesinin ötesinde etkili bir taban çalışması ve emekçi kitlelere gerçek çıkarlarının anlatılması, onların örgütlenmesi gerekiyor.

Şüphesiz ki bütün bu çabalar sırasında, ideolojik mücadelenin unutulmaması, sınıf mücadelesi temelinden bir milim bile ayrılınmaması da şarttır.

Dimitrov şöyle diyor:

«Tam aksine, birleşik cephenin çıkarları için bu ilke mücadelesi yoğunlaştırılmalıdır. Ayrıca, propagandamız, proleter mücadelemizle ilişkili olmalıdır. Somut politika yerine soyut politikadan kaçınmak gerekir. Sosyalist Partinin Sosyalizm propagandası yapmak için kurulmuş bir dernek değil, proletaryanın politik partisi olduğunu unutmamalıyız. Sosyalistler birleşik cephe için savaşırken devrimci bakışlarını bir an için bile kaybetmemelidirler. Birleşik cephe görevi ile stratejik görevlerini, yani proleter devriminin zaferi için mücadelelerini nasıl birleştireceklerini bilmelidirler.»

İşçi sınıfı Sosyalistlerine düşen görev, işçi sınıfının öncülüğünü yapacağı halk cephesi için, ilkelerinden ve işçi sınıfının bağımsızlığından asla taviz vermeden, sosyal demokrasinin bütün kaypaklığına rağmen, içinde barındırdığı demokrat kadroları cephe saflarına çekmektir.

Bu uzun, güç ve sabırlı bir iştir. Ancak hem faşizme karşı birleşik cephe.nin yolu, hem de işçi - köylü ittifakının yani gerçek halk cephesi iktidarının yolu bu sabırlı devrimci çalışmadan geçmektedir.

Töb-Der Ankara toplantısında faşizm mahkûm

(Baştarafı 1. Sayfada)

kalkmalıdır», «İşçilerimizin Referandum mücadelesini sonuna kadar destekliyoruz» yazılı pankart ve dövizlerle donatılmıştı.

Ankara TÖB-DER şubesi Başkanı Mustafa DÜZGÜN'ün bütün devrimcilerin anısına bir dakikalık saygı duruşuyla başlattığı toplantıda ilk konuşmayı TÖB-DER Genel Başkanı, Ali BOZKURT yaptı. Genel Başkan «Bütün yurdu kaplayan İşsizlik ve pahalılık dalgasının ve Faşist saldırıların gün geçtikçe hızını ve şiddetini arttırarak devam ettiğini» belirtip, özellikle Öğretmenlere bu toplantı ile ilgili olarak yapılan baskılardan örnekler verdi. Ali BOZKURT «Böylesi saldırılar bizi asla yıldıramayacaktır. Bizi emekçi halkın mücadelesinden soyutlayamayacaktır» diyerek konuşmasını tamamladı.

TÖB.DER temsilcilerinin konuşmalarından sonra sıra kişiler adına konuşmaya geldiğinde, ilk söz Sivas Milletvekili Mustafa TİMİSİ'ye verildi. TİMİSİ, «Emperyalist ve Faşist mihraklarca tezgahlanan saldırıları yerdi.

M. Timisi'den sonra İzmir Milletvekili Süleyman GENÇ kürsüye geldi. «Bugün dünyanın süratle bir buhrana sürüklendiği ileri sürülüyor. Bu kesinlikle yalandır. Yalandır çünkü buhrana düşen, işsizlik ve pahalılığın hüküm sürdüğü dünya, kapitalist dünyadır.» dedi.

Şahıs adına konuşmaların üçüncüsünü TSİP Ankara Sekreteri Veli Gürcan yaptı. «Çağımız Emperyalist sistemin çöküş, Sosyalizmin ve Halk Kurtuluş Savaşlarının dünya çapında ilerleyiş çağıdır. Çağımız emperyalizme karşı topyekün mücadele çağıdır» diyerek söze başlayan Gürcan, «artık korkulu rüyalar gören Amerikan emperyalizminin Uzak Asyada, Orta Doğuda halkların verdiği Bağımsızlık, Demokrasi ve Sosyalizm kavgası karşısında hergün biraz daha mukadder akibetine yani batağa sürüldüğünden bahsetti. Emperyalist blokun en yetkili ağızlarından bile 1929 buhranından daha şiddetli bir buhranın artık açıkça ikrar edildiğini anlatan Gürcan, yurdumuzda da emperyalizm ve yerli ortakları bu buhrana bağlı olarak hızla ekonomik ve siyasal bunalımın çukuruna yuvarlanmaktadırlar, artık Hükümet kuramaz, kanun çıkaramaz, Devlet edemez hale gelmişlerdir, dedi. Buna karşılık emekçi halkımızın gün geçtikçe büyüyen, örgütlenen ve yükselen ilerici muhalefeti onları müthiş korkutmaktadır. Bir yandan sömürüden aslan payını alabilmek öbür yandan yükselen emekçi halkın muhalefetini ve kitle hareketlerini önleyebilmek için ellerinden gelen baskıyı ve tertibi yapmaktadırlar. İşte devrimci gençliğimizin sokak ve meydanlarda vurulması, işçilerimizin kongrelerine saldırılması, öğretmenlere yapılan faşist uygulamalar ve baskıların nedeni budur. Bu mücadelenin «Parlementoya dolarak» değil, halkın teşkilatlandırılması ve Demokratik Halk İktidarının kurulması ile verileceğini, ve Halk Cephesini yaratmanın acil bir sorun olarak işçi sınıfı sosyalistlerinin önünde durduğundan söz etti. Konuşması sık sık «İş, Ekmek Hürriyet, Faşizme nihayet», «Bağımsız Türkiye» sloganlarıyla kesilen Gürcan, «Bizim şiarlarımız işçi sınıfımızın, emekçi halkımızın, yurtsever aydınlarımızın, yiğit ve fedakar devrimci gençliğimizin şiarlarıdır, Antiemperyalist, Antifaşist kavganın şiarlarıdır, ve birgün mut
rini bitirdi.
laka yeneceğiz» diyerek sözle

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) adına konuşan Özcan Keskeç «Anti emperyalist, Antifaşist kavgada İşçi Sınıfımızın en büyük ekonomik örgütü olarak bütün varlığımızla öğretmenlerin yanındayız» dedi. Halk Cephesi ile Emperyalizmin ve faşizmin yenileceğinden bahseden Keskeç, «Halk Cephesinin öncülüğünü, hiç şüphesiz, işçi sınıfı ve onun bağımsız siyasal partisi çekecektir» dedi. Konuşması dikkatle izlenen Keskeç, Bağımsızlık Demokrasi ve Sosyalizm kavgasının ergeç başarıya ulaşacağını söyleyerek sözlerine son verdi. Daha sonra gençlik adına, Gazi Derneğinden bir arkadaş konuştu.

Pekçok dayanışma telgrafının geldiği toplantı, heyecanlı disiplinli ve başarılı bir şekilde sona erdi.

hedef

(Baştarafı 1. Sayfada)

tarak fiili «taksim»i gerçekleştirmiştir. Böylece Kıbrıs üç NATO üyesi ülke Türkiye, Yunanistan ve İngiltere arasında bölüşülmüştür. Türkiye'nin müdahalesi Ada'ya ne barış, ne özgürlük, ne de bağımsızlık ihraç etmiştir. Tam tersine, şovenizme ve «taksim»e hizmet etmiştir...

Kıbrıs sorununa sürekli olarak NATO çerçevesinde çözümler aranmış, Birleşmiş Milletlerde alınan kararlara uyulmamış, toplumlararası görüşmeler yokuşa sürülerek emperyalizmni istekleri doğrultusundaki çözümler («Enosis» veya «taksim») empoze edilmeye çalışılmıştır...

Son günlerde Kıbrıs üzerinde tezgâhlanan oyunlara bir yenisi daha eklenmiştir. Üç NATO üyesi ülkenin işgali altında emperyalizmin bir kalesi haline getirilen Ada'da ilan edilen Federe Türk Devleti, Kıbrıs Devletinin bağımsızlığın temellerine konan bir dinamittir. Federe Türk Devleti'nin ilanı, «taksim»i hukukileştirmek yönünde atılmış bir adımdır...

Böylece, emperyalizm Kıbrıs'ı «batmayan uçak gemisi» haline getirmiştir. Bunun bir «taksim» veya «Enosis» olmadığını söyleyenlerin, maskeleri düşmüştür.

Bütün anti-emperyalist, anti-faşist kuruluşları, bu oldu bitti karşısında bütün dünya halklarının özgürlük ve bağımsızlık özlemlerini dile getirmeli ve «Bağımsız Kıbrıs'ı savunmalıdırlar.

HEDEF, BÜTÜN KUVVETLERDEN VE ÜSLERDEN ARINMIŞ, BAĞIMSIZ, DEMOKRATİK KIBRIS'TIR.

Emekçi sınıfların kurtuluşu ortak

(Baştarafı 3. Sayfada)

sınıfının sosyal demokrasiden bağımsız devrimci siyasal örgütlenmesi vazgeçilmez bir şart olmuştur.

Bu nedenle, Dimitrof, (2. sayfamızdaki yazısında görüldüğü gibi) Halk Cephesinin kurulabilmesi için çoğu durumda proletaryanın birleşik cephesini, yani işçi sınıfının — çeşitli partilere, hatta sosyal demokrat partilere dağılmış ve sosyal barış sloganlarıyla yozlaştırılmış da olsa — eylem ve giderek örgüt birliğinin kurulmasını, oluşmasını şart sayar.

CEPHE'ler, faşizme karşı savunma örgütleri olmanın da ötesinde, şartlara, mücadelenin gücüne ve burjuvazinin bunalım ve çöküş seviyesine bağlı olarak iktidar mücadelesi araçlarına dönüştükleri zaman artık *gerçek devrimci cephe olan İŞÇİ—KÖYLÜ İTTİFAKI* söz konusudur. İşçi sınıfının ve emekçi köylülüğün bağımsız örgütlerinin, demokratik halk iktidarı için kurdukları bir ittifaktır bu. Bir savunma birliği değil bir *iktidar* ittifakıdır. Gerçek devrim cephesi ve ittifak budur.

Anti—Faşist Güçbirliği:

Cephe'nin objektif ve sübjektif şartlarının henüz olgunlaşmadığı yerlerde ve dönemlerde, demokrasiden tekelci sömürüye ve tahakküme karşı toplum kesimlerinin, ekonomik, demokratik, mesleki siyasal örgütleriyle, faşist saldırılara, sermaye tahakkümünü yerleştirmeye yönelik gerici çabalara, demokratik mevzilerin ellerinden alınmasına karşı ve yeni demokratik mevziler kazanmak için somut hedefler etrafında biraraya gelmeleri bir cephe olarak değil de, *güçbirliği* olarak adlandırılabilir. Ancak güçbirlikleri cephe'yi hazırlayan, cepheye vardıracak somut adımlar olabilir. Meselâ faşist yasaların kaldırılması, tüm çalışanlara sendika ve grev hakkı verilmesi faşist uygulamaların kökünün kuruması, örgütlenme özgürlüğünün tanınmasında, bir avuç tekelci ve onların yerli yabancı ortakları dışında, bütün emekçi kesimlerin, bütün demokratik güçlerin yararı ve ortak çıkarı vardır. Böyle somut amaçlar etrafında ve faşizm tehlikesine etkili şekilde karşı çıkmak için, demokrat halk kesimlerinin çeşitli örgütlerinin biraraya gelmeleri, ortak eylemde ve direnişte bulunmaları, ortaklaşa mücadele etmeleri ile *güçbirlikleri* oluşur.

Cephe'nin kolayca oluşmaması, objektif nedenlere bağlı olduğu halde, demokratik güçbirliği aksıyorsa, kurulamıyorsa veya işlemiyorsa, bunda sübjektif nedenlerin payı ağır basar.

Cephe'yi kimler inkar eder?

Faşizme karşı Halk Cephelerine, daha Dimitrov döneminden bu yana, bir yandan goşistler sol sapma içindeki grupçuklar ve Troçkistler, öte yandan sosyal demokratların gerici kanatları karşı çıkmıştır. Biri «sol»dan biri sağdan olmak üzere cephe politikasını baltalamışlar, provokasyona getirmişler ve halk cephelerinin kuruluşunu engelleyemedikleri zaman geciktirmişler, böylece faşizmin yerleşmesine elverişli bir ortam ve kolaylık sağlamışlardır.

Sosyal demokratlar, liberal burjuvazi, peşlerinde sürükledikleri küçük burjuva tabakalarının kendi deyimleriyle *«kızıl tehlikeye»* atılmasını önlemek adına bütün emekçileri faşizmin kucağına atmışlardır. Sol sapma içinde olanlar, «sadece burjuvazinin silahlı bir isyan ile devrilmesiyle kurulacak» bir proletarya iktidarı istemişler, ya hep ya hiç tutumunda olmuşlar, cephe'leri *«uzlaşma»* olarak nitelemişlerdir. Dimitrov'un deyimiyle *«Bütün sosyal demokratlar karşı devrimciymiş gibi, karşı devrimci sosyal demokrasi ile koalisyon istemiyoruz»* diye haykırmışlardır. Sosyal demokrasinin sağ kanadı ise, meseleyi sadece parlamento taktiklerinden ibaret görüp, «cephe» zorunluluğunu asla kavramayıp *«emekçi hükümeti burjuva demokrasisi sınırları içinde kalmalı ve bunun dışına çıkmaya çalışmamalıdır»* diyerek cepheyi reddetmişlerdir. Cephe'nin, sosyal barış ve sınıflar arası işbirliğine aykırı olduğunu ileri sürmüşler, özünde tekelciliğe karşı çıkmaktan korkmuşlardır.

Cephe gibi, güçbirliklerinin kurulması da engellerle karşılaşabilir. Daha çok sübjektif nitelikteki bu engellerin en iyi örnekleri, çeşitli ilerici örgüt, sendika, parti ve kuruluşun, hepsinin ayrı ayrı savundukları somut demokratik, anti—faşist hedefler için biraraya gelememelerinde görülmektedir.

İşçi sınıfı hareketinin siyasal birliğinin henüz sağlanamamış olması yani merkezi siyasal otoritenin öncülüğünde, işçi sınıfının politik birliği ile genel işçi hareketinin birliğinin yeterince güçlenmemiş bulunması demokratik güçbirliğini sağlam şekilde örgütleyebilecek bir bütünlüğe ve sağlamlığa erişememiş olması, güçbirliğinin hızla örgütlenememesinin başlıca nedenleridir.

İçinde bulunduğumuz günlerde, Türkiye'de bütün demokratik güçlerin başlıca görevi, tarihin verdiği derslerden yararlanarak, güçbirliğinin önündeki sübjektif engelleri yenmek ve demokratik güçbirliğinin kurulmasını hızlandırmaktır. Bütün işçi sınıfı sosyalistlerinin görevi ise, gerek cephe'nin, gerekse günümdeki güçbirliğinin temel şartı olan, işçi sınıfının örgütsel bütünlüğünü sağlamak, işçi sınıfının merkezi siyasal otoritesini güçlendirilmesi için çalışmak, işçi hareketinin birliğini gerçekleştirerek, Halk Cephesinin ve demokratik güçbirliğinin öncü gücü olacak şekilde oluşturmaktır.

Sıkıyönetim kaldırılmalıdır

(Baştarafı 1. Sayfada)

uzatılmasının asıl sebebi, Kıbrıs olayları değil, bu illerin ülkemizin en yoğun ve hareketli işçi, emekçi ve gençlik hareketlerine sahne olmalarıdır.

İşsizlik ve pahalılığın bu derecede yükseldiği, Türkiye'nin hayat pahalılığında dünyada ikinci geldiği, ekmeğin 2,5 liraya yendiği bir ülkede grevler yasaklanamaz; sudan sebeplerle ertelenemez, İşçiler coplarla dövülemez; sıkıyönetim mahkemelerine verilemez. Eğer bunlar yapılıyorsa, bu ülkede burjuva demokrasisinden bahsedilemez. Eğer bunlar yapılıyorsa, sıkıyönetim, asıl emekçi halk hareketine karşı olduğunu ve patronlara yaradığını gösteriyor demektir.

Öte yandan, sıkıyönetim sadece grev yasaklarıyla yetinmemekte, son olarak Aydınlık dergisinin Ankara'da basılmasının ve Ankara'ya sokulmasının engellenmesi olayının da gösterdiği gibi, basın ve düşünce özgürlüğünü tehdit etmektedir.

Açıkça işçi sınıfının ve emekçi halkın mücadelesini hedef alan Sıkıyönetim derhal kaldırılmalı, ertelenen grevler başlamalıdır.

- SIKIYÖNETİM EMEKÇİ HALK HAREKETİNE KARŞIDIR.
- GREVLER İŞÇİLERİMİZİN EN DOĞAL EKONOMİK - DEMOKRATİK HAKKIDIR.
- GREVLER ERTELENEMEZ - DURDURULAMAZ.
- SIKIYÖNETİM DERHAL KALDIRILMALIDIR.

kitle LOKAVT HAK DEĞİLDİR

Türkiye finans kapitalinin önde gelen sözcülerinden, hem İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun, hem de Tekstil İşverenleri Sendikasının başkanı Halit Narin, tekstil işkolundaki anlaşmazlıkla ilgili olarak «Sendika (Teksif) bir kaç işyerimizde grev uygulamasına giriştiği anda ona bütün işyerlerimizde başlatıcağımız **GENEL LOKAVT**'la cevap vereceğiz» dedi.

İşçi sınıfımızın siyasî amaçlı genel grev ya da dayanışma grevi taleplerine «kanunsuz isteklerdir» diye yaygarayı basanların, bu gün büyük bir pervasızlıkla genel lokavt tehditleri savurmalarını atlamayalım.

İşverenler Sendikası Başkanı ve Narin Mensucat adlı tekstil tekellerinden birinin sahibi olan Halit Narin, bu sözlerinin kuru bir tehdit olmadığını bir kaç gün sonra bir basına verdiği demeçte kanıtladı. Narin bu demecinde özetle şöyle diyordu:

«Grev nasıl işçiler için meşru bir savunma arası ise, lokavt da işverenlerin aynı meşrulukta bir savunma aracıdır. Eğer işçi sendikası greve başlarsa, biz de 24 Şubat Pazartesi gününden itibaren genel lokavt uygulamasına geçeceğiz».

KİTLE elinize geçtiği zaman, Narin'in palavra mı attığı, yoksa tekstil işverenlerinin gerçekten, lokavt yapmaya kararlı mı oldukları sorusu, cevaplanmış olacaktır. Ancak bizim, belirtmemiz gereken bir nokta var.

Önce **lokavt bir hak değildir.** Nitekim sınırlı bir burjuva demokrasisini oluşturmayı amaçlayan 1961 Anayasa'sında da yer alamamıştır. Daha sonra 1961 Anayasası üzerinde yapılan antidemokratik değişikliklerde dahi lokavt bir temel hak olarak Anayasa'ya sokulamamıştır. Buna karşılık grev, Anayasa güvencesi altında bir hak olarak, bugünkü demokratik ortamda kurumlaşmıştır. Dolayısıyla tekstil işçileri, Halit Narin'in tehditlerine öncelikle bu noktadan karşı çıkacaklardır.

Lokavt'ın meclislerden alelacele geçirilmiş bir kanunla işverenlere bir silâh olarak verilmesi sırasında Türk İş'li sendikacı milletvekilleri de «kabul» oyu vermişlerdir. Ve bugün bu silâh genel Başkanı AP'li Türk - İş'e bağlı Teksif Sendikasının karşısına dikilmektedir.

Ancak işçi sınıfımız, mücadelesini, gerektiğinde sarı sendikalara rağmen de verebileceğini defalarca kanıtlamıştır. Yıldız Porselen işçileri bunun en iyi örneğidirler. Şimdi de tekstil işçileri buna hazırlanıyorlar.

70 Bin tekstil işçisi Halit Narin'in tehditlerine pabuç bırakmadan, genel lokavt çığlıklarının anti - demokratik yanını vurgulayarak, bu mücadeleyi bu yönde de yürüteceklerdir.

Unutulmaması gerekir ki lokavt bir hak değil burjuvazinin, grev silâhımızı etkisizleştirmek amacıyla elinde tuttuğu bir anti - demokratik tehdittir. İşçilere grev silâhını verirken, işverenlerin eline de lokavt silâhını tutuşturan bir demokrasi, ister istemez göstermelik olacaktır. Lokavt hakkına yer veren bir demokrasi, bir eliyle verdiği grev silâhını, öteki eliyle geri alıyor demektir.

Tekstil işçileri 1975 başlarında çok zorlu, çok çetin bir ekonomik - demokratik mücadeleye hazırlanırken, işçi sınıfı sosyalistleri de gündemlerine lokavtın yasaklanması için mücadeleyi almak zorundadırlar. Lokavt yasalarımızda yer aldığı sürece, işçi sınıfımızın tepesinde sallanan bir tehdit kılıcı olacaktır.

Demokrasi mücadelemizin hedeflerinden biri ve hatta başlıcalarından biri lokavt'ın yasaklanması için mücadele etmektir.

Kenetlenmiş tekstil işçileri patronları dize getirecektir

Patronların lokavt tehditleri sökmeyecek

Sayıları şu anda 70 bin dolayında olan özel sektörde çalışan tekstil işçileri, son derece zor bir direnişin hazırlığı içindeler. Teksif ve Tekstil Sendikaları tarafından sürdürülen ve yaklaşık 5 aydır devam eden toplu sözleşme görüşmeleri sonuçsuz kaldı ve taraflar karşılıklı olarak grev ve lokavt kararı aldılar. Grev ve Lokavt kararlarına rağmen görüşmeler Teksif Sendikası ile Tekstil İşverenleri Sendikası arasında gene de devam etti. Özellikle geçtiğimiz hafta boyunca oldukça çetin geçtiği bildirilen pazarlıklar yapıldı ve 20 Şubat Perşembe günü anlaşma olmadan görüşmeler kesildi.

Genel lokavt tehditleri

Görüşmelerin kopma noktasına geldiği sırada Tekstil İşverenleri Sendikası Başkanı Halit Narin açık bir tehdit savurdu ve «Bazı işyerlerimizde Teksif Sendikası tarafından başlatılan ve yaygınlaştırılan grevlere karşı biz de bütün işyerlerimizde genel lokavt'a geçeceğiz» dedi.

Türkiye'de işverenler ilk defa *genel lokavt* tehdidi savurmaktadırlar. Tekstil ve Teksif Sendikalarında sayıları 70 bin olan, ileride bu sözleşmeleri emsal kabul ederek sözleşme imzalayacak işyerlerindekilerle birlikte 95 bini bulan tekstil işçileri bu tehdide karşılık, grevleri gerek çeşiz yasaklamayı huy ve görev edinmiş bir sıkıyönetimi de karşılarında bulacaklardır. Adana'da grevler zaten yasaklanmıştır. İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı en demokratik eylem ve grevlere karşı tereddütsüz yasaklama kararı vermektedir. İzmir sıkıyönetim altındadır. Sözün kısası tekstil işçilerinin hemen yüzde 90'ının bulunduğu illerimizde sıkıyönetim vardır.

Sendika Genel Merkez Yöneticilerinin tutumları

İşte 70 bin tekstil işçisi bu şartlar altında ekonomik mücadele vermektedirler ve vereceklerdir, Üstelik, yıllar önce gerek Teksif, gerekse Tekstil Sendikalarının yöneticileri, patronlarla açık bir işbirliğine girişmişler ve toplu sözleşme görüşmeleri Tekstil Sendikası tarafından 58, Teksif tarafından ise 54 işyerinde birden sürdürülür olmuştur. Bunun açık anlamı bir grev uygulaması halinde toplam 112 işyerinin aynı anda greve gitmek durumunda kalmasıdır. Basit bir hesap, bu çapta bir grev uygulamasının sendikaların maddî gücünü kısa zamanda tüketeceğini gösterir. İşverenler Sendikası da bunu iyi değerlendirmekte ve gerek Teksif'in, gerekse Tekstil'in 112 işyerinde değil de «kilit» bazı fabrikalarda greve geçerek, işverenler sendikasını zorlama plânlarına «genel lokavt» ile cevap verme kararındadırlar. Sendikanın lokavtta da işçilere ödeme yapma zorunda olduğunu düşünen işverenler, bu hesapla lokavt boyunca tüm işçilere grev ve lokavt ödemesi yapmak zorunda kalacak sendikaların kısa zamanda dize geleceğini düşünmemektedirler.

Sorunun ilkin olumsuz yanlarını sıralarken bir de Teksif ve Tekstil Sendikalarının durumuna değinmek gerekecektir. Açıkca gözleniyor ki bu sendikalarda taban, yönetim kadrolarının çok ilerisine geçmiştir. Bugün BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ, SOSYALİMZ mücadelesinin saflarında yer tutmuş işçi kadroların bir çoğu tekstil sanayiindeki işçiler arasından gelmektedir. İşçiler sendikaların yönetimine adaylıklarını koymakta sendikaların yöneticilerini «yöneticilere rağmen» davranmaya zorlamaktadır. Bugün genel başkanı AP milletvekili olan Teksif, İşverenler Sendikasına karşı direnebiliyorsa bu onun bu mücadeledeki tercihlerinden değil, tabandan gelen karşı konulmaz itme'dendir.

Dahası, gerek Teksif, gerekse Tekstil, kuruluşlarından bu yana ciddi hiçbir grev uygulamasına girişmemiş sendikalardır. Çoğu kez bunu «usta sendikacı grev silâhına gerektiği zaman başvurur. Onu gelişigüzel kullanmaz» şeklinde bir kılıfla örtmek istemişlerdir. Ama bu sendikaların bilinen siyasi eğilimleri ve taa 1946 sendikacılığına dayanan ekonomik mücadele anlayışları ortadadır. İşte, 70 bine yakın tekstil işçisini böylesine geniş çaplı ve hüner isteyen direnişe bu, görünüşte «usta», ancak gerçek mücadele yöntemlerinde «son derece tecrübesiz ve cesaretsiz» bir yönetim kadrosu götürecektir. Bir başka türlü söylersek tekstil işçilerine alışılmış bir grevden daha zorlu görevler düşmektedir. Kimi anlarda ve yerlerde grevlerini -yada işverenlerin lokavtını- sendika yöneticilerine rağmen sürdürmek zorunda kalabileceklerdir. Üstelik böyle zorlu bir mücadelede ,işçilerle sendika yönetimleri arasındaki çelişkileri değerlendirme kisteyen işverenler, ajanlar, patron köpekleri, işçileri mücadelenin göbeğinde sendikalarından koparmak üzere türlü tertiplere de girişebileceklerdir. Hatta mutlaka girişeceklerdir.

Asıl güç fabrikalardaki işçi dinamizmidir

Tekstil işçileri bu aldatmacalara, saptırmacalara kapılmadan, sendika yönetimleri ile hesaplaşma gününü, işverenlere karşı mücadele günü ile karıştırmadan bu direnişi başarıya ulaştırmayı bilmek zorundadırlar.

Kaldı ki şartlar yukarıda sıraladığımız olumsuzluklardan ibaret değildir, Bugün Tekstil işverenleri arasında da büyük çıkar zıtlaşmaları, büyük çatışmalar vardır, Türkiye'nin en büyük ve gelişmelere en gebe sanayi dalı olan Tekstil'de işverenler daha şimdiden iplikçiler, dokumacılar ve trikotajcılar olarak bölünmüşlerdir. Hatta trikotaj patronlarının, Tekstil İşverenleri Sendikasından ayrılıp, Trikotaj İşverenleri Sendikası kurma girişimleri hâlâ önlenememiştir. Üstelik İstanbul'da patlayacak bir grev yada lokavta karşı, Adanada baştan yasaklanmış grev ve lokavtlara da yanarak vurgunlara hazırlanan Bossa'cılar kanadı, siyasî manevralara girişmişlerdir. Öteyandan Tekstil İşverenleri Sendikasının yönetimini elinde tutan Halit Narin grubu, grek grevlerin, gerekse ilân edilecek lokavtların ilk kademede karşı gruba bağlı işyerlerinde başlaması için kulis yapmışlardır, yapmaktadırlar. Nitekim Teksif'in ilk grev uygulaması Hayrettin Karaca Trikotaj Fabrikasında başlamıştır ve bu işyerinde grev olmasında Narin grubunun çıkarları vardır.

Tekstil işçileri işte bu şartlarda bir ekonomik mücadele vereceklerdir. Ve gerek grevlere katılacak işçi sayısı bakımından, gerekse Türkiye'nin en büyük sektöründe uygulanması bakımından bu mücadele son yılların en önemli en kilit mücadelesi olmaya adaydır. İşçi sınıfımızın 100 yıllık, sosyalist mücadelemizin 55 yıllık geleneğinde sapa sağlam yerlerini çoktan almış olan tekstil işçileri şartların gerektirdiği uyanıklığı, hünerliliği, kararlılığı sürdürmek şartıyla bu direnişi kuşkusuz ki başarıya ulaştıracaklardır.

işçiler konuşuyor

Nurten Aktuğ.
(Karaca Tekstil)
Bir çocuk anası,

«Ayda bin lira alıyorum, Lokavt yapacaklarmış, yapsınlar bakalım. Bin lira ile geçinen bize vız gelir»

Özdemir Karaaslan
(Tekstüre İplik)
5 çocuk babası
1245 lira brüt ücretle çalışıyor

«Grev davulunun sapına amansız asıldık gardaş. Vay boyun eğmeyene»

Sevim Tansever
(Karaca Tekstil)
trikotaj işçisi

«Yıllardır bugünü bekledik kardeş! Yıllardır üç kuruşluk zamla avunmaya paydos artık. Bu defa biz yeneceğiz»

Tekstil grevleri ve sıkıyönetim

Tekstil işçileri bir büyük mücadeleye hazırlanıyorlar. Toplu sözleşme görüşmelerinin koptuğu bu noktada, bütün anlaşma yolları düğümlenmişe benzemektedir, Bu durumda düğümü kaçınılmaz olarak «grev» silahı çözecektir.

Ancak tekstil işçilerinin çok büyük çoğunluğunun toplandığı Adana, İstanbul ve İzmir illerimiz halen sıkıyönetim altındadır. Üstelik bu sıkıyönetim idareleri, işçi sınıfımızın grevlerini ve diğer demokratik direnişlerini birbiri ardına pervasızca ve gerekçesiz yasaklamayı âdet edinmiştir. Sıkıyönetim açıkça, işçi sınıfının ekonomik - demokratik - politik mücadelesini önlemek aracı halindedir.

Tekstil işkolunda patlak vermesi kaçınılmaz görünen dev grev dalgası karşısında sıkıyönetim yasaklarını bulma tehdidi ile karşı karşıyadır. Bundan tek kârlı çıkacak olan ise şüphesiz tekstil patronlarıdır, Türkiye finans kapitalinin tekelleşmesini en uç boyutlarina ulaştırdığı bu işkolunda, grevlerin yasaklanması halinde, patronlar en azından bir ay kazanacaklardır. Bu bir aylık süre içinde gene eski ücretlerle ve büyük bir çoğunluğunu da asgari ücretle çalıştıracakları 70 bin tekstil işçisinin elde edecekleri kâr olağanüstü büyüktür. Sadece banka faizi olarak hesaplansa da milyonlarla ölçülecektir. Üstelik, yasak süresince işçileri bölmek, greve kararlı olanları tasfiye etmek için patronların eline «30 altın gün» geçecektir.

Şimdiden uyarıyoruz! Anti-demokratik tutumu işçi sınıfı sosyalistleri tarafından defalarca kanıtlanan sıkıyönetim, tekstil işçilerinin mücadelesinde herhangi bir yasaklamaya gitmemek zorundadır, Aksi takdirde 70 bin işçi, sömürücü tekstil tekellerinin karşısında silâhsız bırakılacaktır, Buna en kestirme deyimiyle, tekellerin kirli çıkarlarına ve rezil kârlarına karşı, işçi sınıfımızın elini kolunu bağlamak denecektir.

İşçi sınıfı sosyalistlerinin sıkıyönetimin bir an önce kalkması için verdikleri mücadelenin gerekçesinde işte böylesine somut durumlar yatmaktadır. Ve bu mücadele sıkıyönetim kalkana kadar aralıksız sürecektir.

HALİL TUNÇ İŞÇİ SINIFINI ALDATMAYA DEVAM EDİYOR

Türk İş'in Genel Başkanı ve Kontenjan Senatörü Halil Tunç geçtiğimiz hafta «İşçi Memur ayrımı konusu, seçimlerden önce çözüme bağlanmazsa genel greve gidileceğini» söyledi.

Amerikan beslemesi sarı Türk İş'in kırk yıllık yöneticisi Halil Tunç'a hatırlatmak gerekir: Bu kaçıncı genel grev çağrısıdır?

Ve gene hatırlatmak gerekir: Bu kaçıncı tükürdüğünü yalama olacaktır.

Türk İş sadece 1971'de devrimcilerin Türk İş'in sarılığını ve emperyalist güdümlülüğünü protesto amacıyla giriştikleri bir eylem dolayısıyle bir saatlık genel grev» talepleri daima Türk İş'i karşısında bulmuş, parlemantoda bu talepler hep Türk İş'li sendikacı milletvekillerinin oylarıyla reddedilmiştir.

Ama özellikle Halil Tunç'un ağzından hemen her olayda bir genel grev tehdidi işitilegelmiştir. Ama bunların *hiçbiri* uygulamaya sokulmamıştır. Ve işçi sınıfımız «siyasî amaçlı genel grev» hakkını da Halil Tunç gibilerin çağrı ve lütuflarıyla değil, diğer bütün hakları gibi «söke söke» alacaktır.

TEMEL SENDİKACILIK BİLGİLERİ

Yetki (II)

Geçen sayılarımızda yetki konusuna başlamış ve ilk yanında daha önce herhangi bir sendikanın örgütlenmediği bir işyerinde yetki alınmasını incelemiştik. Bu yazıda ise bir sarı sendikanın örgütlü olduğu bir işyerinde devrimci sendikanın yetki alabilmesiyle ilgili bilgileri vermeye çalışacağız.

Yürürlükteki iş yasalarına göre bir işyerinde işçilerin yarısından bir fazlasını kendine üye yapan bir sendika «herhangi bir zamanda» yetki isteminde bulunabilmekte ve yetkiyi alabilmektedir. Ancak uygulama bunu herzaman doğrulamamakta ve özellikle taktik nedenlerle «yetki isteminde bulunma anı» nın çok iyi seçilmesi gerekmektedir.

Sendikamızın işyerindeki işçilerin büyük çoğunluğunu kendine üye kaydettiğini varsayalım. O anda da toplu sözleşme (sarı sendikaca imzalanmış olanı) yürürlüktedir. Şimdi, sözleşme yürürlükte iken bu Bölge Çalışma Müdürlüğüne başvurup işçilerin çoğunluğunun bizim sendikamıza üye olduğunu ispatlayarak yetki isteminde bulunursak, işlemler tamamlanana kadar, sarı sendika işverenle anlaşarak toplu sözleşmenin süresini bir yıl daha uzatır. Bu sendikaya kanunla verilmiş bir haktır. Bu durumda yetkiyi bizim sendikamız alsa bile, normal süresinden bir yıl daha fazla uzatılmış bu sözleşmeyi uygulamak durumunda kalacaktır. Bu ise işçiler arasında kısa zamanda çözülme yaratacak ve en az bir yıl daha eski sözleşmeye göre ücret alma durumunda kalacak olan işçiler - ister istemez - devrimci sendikadan istifa edip gene sarı sendikaya dönmek zorunda kalacaklardır. Burada «işçiler devrimci sendikanın saflarında, gerekirse buna da katlanırlar elbette» yeri yoktur. Çünkü hem bir fabrikanın tümünün bu bilinçteki işçilerden oluştuğu gibi genellikle yanlış bir varsayıma dayanmış oluruz, hem de işçilerin yukarıda açıkladığı gibi eski sözleşme ile bir yıl daha bağlı kalmak şeklindeki «cezalandırılmalarını» önleme olanağımız varken, taktik hatalarla, ekonomik mücadelenin genel kurallarını çiğnemiş oluruz.

Öyleyse bir sarı sendikanın örgütlü olduğu bir işyerinde «yetki» isteminde bulunmanın en uygun anı nedir?

Pratik, bu soruya şu cevabı veriyor: Sarı sendikanın süresi dolan sözleşmeyi fesh edip, yeni sözleşme için çağrıda bulunduğu an, yetki isteminde bulunmak için en uygun an'dır.

Yasalar, sendikaların süresi dolan sözleşmeyi, süresinin dolmasından en çok 30 gün önce feshedebileceğini emretmektedir. Bu durumda, bizim örgütlenmemizi gerçekleştirdiğimiz (ve mümkün olduğu kadar gizli tuttuğumuz) işyerinde, yürürlükteki sözleşmenin süresinin ne zaman sona ereceğini iyice öğrenmemiz gerekir. Daha sonra sözleşme sarı sendika tarafından fesh edilir edilmez bizim bir yandan işçilerin istifalarını sarı sendikaya göndermeyi, Bölge Çalışma Müdürlüğüne başvurmaları, o işyerinde toplu sözleşme imzalama hakkının sendikamızda olduğunu ve bu yüzden sözleşme çağrısı yapmak istediğimizi bildirmemiz gerekir; bir yandan da sarı sendikanın (doğallıkla) yapmış olacağı sözleşme çağrısına, sarı sendikanın o işyerindeki işçilerin çoğunluğunu temsil etmediği gerekçesi ile itiraz etmemiz gerekir.

Çağrı yapılmasına ilişkin işlemler (prosedür) bir önceki yazıda açıklandığı gibi yapılacaktır.

Buna karşılık sarı sendikaya göndereceğimiz işçi istifaları için sendikamızın maddi gücünün yerinde olması gerekmektedir. Çünkü istifalar ancak noter kanalıyla yapılan bildirimlerle yasallık kazanmaktadır. Bir noter istifası ise ortalama 35 liraya mal olmaktadır. Bin kişilik bir işyerinde istifa işleminin bu durumda 35 bin liraya ulaşacağı gözden uzak tutulmamalıdır. Bu parayı işçilerin ödemesini beklemek gene yanlış bir varsayım olacaktır. Uzun süreli bir çalışma olmadan, işyerindeki işçilerin buna yanaşmayacaklarını pratik bu güne kadar defalarca kanıtlamıştır.

Bizim yetki istemimize karşı sarı sendikanın elinde bir çok kozlar olacaktır. Üstelik sarı sendikacılar bu kozları kullanmakta olağanüstü bir hüner ve beceri sahibi olmuşlardır. Onların sendikal mücadele yöntemlerinin bir gereğidir bu. Bu kozları daha sonra tek tek incelemek üzere bu yazıda ise «hile» olmadığını varsayarak işlemler hakkında bilgi vermekle yetineceğiz.

Yukarıda açıkladığımız bilgilere göre görülüyor ki eski sözleşme feshedildikten sonra durum şöyle olacaktır: Bir yandan sarı sendika işçilerin kendi üyesi olduğunu ileri sürüp sözleşme çağrısı yapmıştır ve bizim sendikamız buna işçilerin noter kanalıyla gönderilmiş istifanamelerini hepsini birden ve bir defada ibraz ederek Bölge Çalışma Müdürlüğü nezdinde itiraz etmiştir, bir yandan da işyerindeki işçilerin bizim sendikaya bağlı olduğunu belgeleyecek üye giriş fişleri ile Bölge Çalışma Müdürlüğüne başvurup yetki isteminde bulunmuş ve sözleşme çağrısı yapmış durumdayızdır.

Bölge Çalışma Müdürlüğü bu durumda tarafların prosedür evraklarını isteyecek ve «evraklar üzerinde» yapılacak incelemeden sonra işyerinde hangi sendikanın yetkili olduğuna karar verecektir. Bu evrak üzerinden incelemede sarı sendikalar sahtecilik yoluyla işyerindeki işçilerin hemen tümünün kendisine üye olduğunu belgeleyecek (!) için çoğu zaman bize İş Mahkemesi nezdinde itiraz etmek zorunluğu doğacaktır. Mahkeme'nin de evraklar üzerinde karar vermesi halinde sonuç gene aleyhimize olacaktır. Ancak son zamanlarda iş mahkemeleri bu kararı işçilerin oyuna başvurarak vermeyi adet haline getirmiştir. Bunun Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin en uygun zamanda başlattığı en örnek bir disiplin içinde yürüttüğü «referandum kampanyası» sayesinde gerçekleştiğine bu yazıyı bitirirken işaret etmek gerekir.

kitle
Sahibi: Mehmet Yücel / Sorumlu Müdür: Orhan Doğançay / Yönetim Yeri: Çemberlitaş, Piyerloti cad. 37/c İstanbul. Pazarcık Bürosu: Umut Plakevi, Hastane yolu üzeri 925/A. Turhal Bürosu: Belediye İşhanı kat 2 Turhal / Tokat 20.E. Soma Bürosu: Kurtuluş Mah. Atatürk cad. No: 90, Diyarbakır Bürosu: Gazi cad. Suakar Pasajı No: 27/2, Mersin Bürosu: Kuvayi Milliye cad. Yoğurt Pazarı çevresi Abone Şartları: Yıllık, 50, altı aylık 30 lira. Dış ülkeler için iki katı / Dağıtım: Hür Dağıtım / Dizgi, Murat Matbaacılık Koll. Şti. / Baskı: Özgür Gazetecilik ve Matbaacılık İşletmesi / Son baskı tarihi 24 Şubat 1975